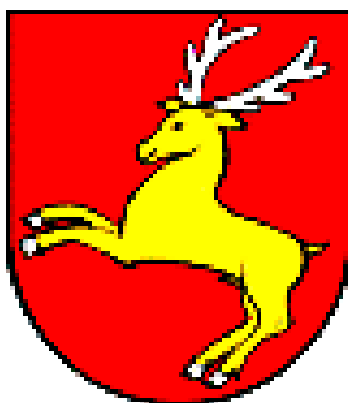

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
DOLNÝ LOPAŠOV
2015 - 2025**

Vypracoval:

MEDIA COELI ®

www.mediacoeli.sk

Nasledujúci Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHSR) je vypracovaný v súlade s platným znením zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja a s princípmi tvorby strategického dokumentu uvedené v Metodike na vypracovanie PHSR, verzia 2.0. z roku 2015.

Ciele a priority nasledujúceho PHSR sú v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja Slovenskej republiky 2020/30, PHSR zohľadňuje ciele a priority ustanovené v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2009 – 2015.

Obsah

1. Úvod	4
2. Analytická časť PHSR.....	7
2.1. Analýza vnútorného prostredia.....	7
2.1.1 Sociálne podmienky – ľudské zdroje	8
2.1.1.1. Vývoj nezamestnanosti v obci.....	12
2.1.2. Hospodárske podmienky a technická infraštruktúra.....	14
2.1.2.1. Potenciál obce v oblasti rozvoja výroby a služieb	14
2.1.2.2. Odvetvia výroby a služieb	15
2.1.2.3. Základné ekonomické ukazovatele obce.....	16
2.1.2.4 Technická infraštruktúra	17
2.1.2.5 Energetická infraštruktúra.....	18
2.1.2.6 Sociálna infraštruktúra	18
2.1.2.7 Zdravotná infraštruktúra.....	19
2.1.2.8 Kultúrna infraštruktúra	19
2.1.2.9 Verejnoprospešné inštitúcie.....	19
2.1.2.10 Bývanie	20
2.1.2.11 Vzdelávanie.....	20
2.1.2.12 Kultúra	21
2.1.2.13 Šport	21
2.1.3. Environmentálne podmienky.....	22
2.1.3.1. Prírodné danosti obce	22
2.1.3.2 Voda	24
2.1.3.3 Pôda	25
2.1.3.4 Ovzdušie.....	25
2.1.3.5 Odpady.....	26
2.2. Analýza vonkajšieho prostredia	27
2.3. Zhrnutie súčasného stavu územia.....	30
3. Strategická časť.....	34
4. Programová časť.....	37
5. Realizačná časť.....	48
5.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie	48
5.2. Monitorovanie a hodnotenie.....	49
5.3. Komunikačný plán	50
6. Finančná časť.....	53
6.1. Indikatívny finančný plán	53
6.2. Finančný rámec pre realizáciu PHSR	54
7. Záver	60
8. Zoznam príloh.....	61

1. Úvod

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Dolný Lopašov na roky 2015 - 2025
Územné vymedzenie :	Obec Dolný Lopašov
Územný plán obce:	<i>nie</i>
Dátum schválenia PHSR:	28.9.2015
Dátum platnosti:	od 29.9.2015 do 31.12.2025
Verzia	1.0
Publikovaný verejne:	2.11.2015

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Dolný Lopašov na roky 2015 - 2025
Forma spracovania	S pomocou externých odborníkov spracovanie na základe verejnej súťaže. Spracovateľom je spoločnosť: Franchisingová spoločnosť MEDIA COELI ® - STILICO, s.r.o., A. Kubinu 6, 917 01 Trnava, IČO: 36 823 261 Spracovateľský kolektív: Mgr. Barbora Jančíová, Ing. Michaela Gregušová
Riadenie procesu spracovania	Dokument bol spracovaný v zmysle platnej legislatívy a metodiky na spracovanie PHSR. Riadiaci tím pozostával z členov externého spracovateľského kolektívu. Na vypracovaní jednotlivých častí PHSR sa v zmysle metodiky podieľali aj členovia pracovnej skupiny, kde boli zastúpení poslanci obce ako členovia odborných komisií, pracovníci obecného úradu a vybraní zástupcovia občianskej spoločnosti v obci. Verejnosť sa zapojila formou dotazníkového prieskumu, verejného prerokovania PHSR a verejného pripomienkovania PHSR.
Obdobie spracovania	Obdobie spracovania: 1.4.2015 – 5.10.2015
Financovanie spracovania	Náklady na vlastné spracovanie dokumentu na základe výsledku verejnej súťaže boli financované z vlastných zdrojov obce.
Informácie	www.obecdlopassov.sk

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (PHSR) je hlavný strategický dokument obce a určuje jej koncepčný a systematický rozvoj v horizonte 5 – 10 rokov.

Dosiahnutie strategického cieľa PHSR obce presahuje hranice jedného volebného obdobia. Z tohto dôvodu bol PHSR spracovaný uplatnením princípu partnerstva v súlade s Metodikou pre spracovanie PHSR (Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, február 2015) a metodológiou OECD s názvom „Nástroje regionálnej politiky na úrovni samosprávnych krajov SR“ z roku 2009. PHSR obce je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami nadradených strategických a koncepčných dokumentov: Národná stratégia regionálneho rozvoja (máj 2014), priority Trnavského samosprávneho kraja, Regionálna integrovaná územná stratégia a Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2009 – 2015.

Pod pojmom partnerstvo sa chápe spolupráca sociálno-ekonomických partnerov na príprave, uskutočňovaní, financovaní, monitorovaní a hodnotení realizácie priorít a cieľov podpory regionálneho rozvoja. Sociálno-ekonomickými partnermi sú ústredné orgány štátnej správy, miestne orgány štátnej správy, vyšší územný celok, susedné obce, mikroregión, ktorého je obec členom, a iné fyzické a právnické osoby s potenciálom ovplyvniť rozvoj obce na miestnej, regionálnej alebo celoštátnej úrovni.

Potreba vypracovať nový PHSR obce na obdobie 2015 – 2025 vyplýva zo zmien v obci v období platnosti pôvodného programu a tiež zo zmeny legislatívnych podmienok v SR (schválenie novely zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja).

Aktualizovaný PHSR umožní obci pripraviť sa na čerpanie štrukturálnych a investičných fondov Európskej únie v období 2014 – 2020 na základe Partnerskej dohody SR a nastaví dlhodobé smerovanie obce.

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Stratégia Európa 2020	2020	Nadnárodná	www.eu2020.gov.sk
Partnerská dohoda na roky 2014 - 2020	2020	Nadnárodná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	Národná	www.mindop.sk
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2009 – 2015	2015	Regionálna	www.enviroportal.sk www.trnava-vuc.sk
Územný plán VÚC TTSK	-	Regionálna	www.trnava-vuc.sk
PHSR obce Dolný Lopašov na roky 2007 - 2013	2013	Miestna	www.obecdlopassov.sk
Územný plán obce Dolný Lopašov v platnom znení vrátane zmien a doplnkov	-	Miestna	www.obecdlopassov.sk
Programový rozpočet obce na roky 2015 - 2016	2016	Miestna	www.obecdlopassov.sk
Záverečné účty obce za roky 2007 - 2013	-	Miestna	www.obecdlopassov.sk
Program odpadového hospodárstva obce na roky 2010 – 2015	2015	Miestna	www.obecdlopassov.sk

Proces vypracovania PHSR bol zabezpečený nasledujúco:

- riadenie: externý spracovateľ vybratý na základe verejnej súťaže
- pracovná skupina pre hospodársku, sociálnu, environmentálnu oblasť
- zapojenie verejnosti: a) dotazníkový prieskum; b) verejné prerokovanie PHSR

Počas prípravy PHSR bol na webovom sídle a úradnej tabuli obce oznam o spracovaní PHSR s možnosťou žiadať viac informácií priamo od povereného pracovníka obecného úradu, prípadne s možnosťou kontaktovať externého spracovateľa PHSR. Pracovné skupiny sa podieľali na pripomienkovaní analytickej časti a spolupracovali pri tvorbe ostatných ťažiskových častí PHSR. Návrh PHSR bol na záver verejne prerokovaný v priestoroch obecného úradu.

Mesiac	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Úvod								
Analytická časť								
Strategická časť								
Programová časť								
Realizačná časť								
Finančná časť								
Záver								

PHSR rieši rozvoj obce v súlade s jej špecifikami a požiadavkami modernej spoločnosti. Môže významne prispieť k zvýšeniu prosperity územia. Dokument vyjadruje spoločnú víziu budúceho rozvoja obce založenú na výsledkoch strategického plánovania. Navrhované aktivity vychádzajú z miestnych podmienok a potrieb a smerujú k zlepšeniu kvality života v obci.

2. Analytická časť PHSR

2.1. Analýza vnútorného prostredia

Nasledujúce riadky analyzujú silné a slabé stránky obce z hľadiska nasledujúcich aspektov:

- ľudské zdroje (počet obyvateľov, úmrtnosť/pôrodnosť, vek, pohlavie, migrácia a pod.)
- vzdelávanie a vzdelanosť (počet žiakov)
- pracovný trh
- hospodárenie obce
- podnikateľské prostredie (počet firiem, zameranie, počet zamestnancov a pod.)
- bytový fond (počet bytových jednotiek, typ vlastníctva a pod.)
- zdravotná infraštruktúra
- technická infraštruktúra
- bezpečnosť
- doprava
- kultúra
- životné prostredie.

Analýza vnútorného prostredia je rozdelená na tri tematické celky: sociálne, hospodárske (ekonomické) a environmentálne podmienky. Pre každý z tematických celkov je spracovaná samostatná SWOT analýza.

Tabuľka 1: Zoznam kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Oblasť dát / téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR Inštitút informatiky a štatistiky	www.statistics.sk www.infostat.sk
Bývanie	Štatistický úrad SR Inštitút informatiky a štatistiky	www.statistics.sk www.infostat.sk
Školstvo a vzdelávanie	Štatistický úrad SR Ústav informácií a prognóz	www.statistics.sk www.uips.sk
Zdravotníctvo	Národné centrum zdravotníckych informácií	www.nczisk.sk
Sociálna starostlivosť	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny SR Ministerstvo vnútra SR	www.upsvar.sk www.minv.sk
Ekonomická situácia	Štatistický úrad SR Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu Finančná správa SR	www.statistics.sk www.sario.sk intrastat.financnasprava.sk
Životné prostredie	Slovenský hydrometeorologický ústav Slovenská agentúra životného prostredia	www.shmu.sk www.enviroportal.sk

2.1.1 Sociálne podmienky – ľudské zdroje

Obec Dolný Lopašov patrí medzi menšie obce okresu Piešťany. Z hľadiska demografického vývoja v sledovanom období obec kopírovala charakter vidieckeho osídlenia v podmienkach trnavského regiónu, s obvyklými demografickými a ekonomickými podmienkami (vysoký podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku, prevyšujúci počet obyvateľov v predproduktívnom veku).

Medzi kvalitatívne znaky patrí veková štruktúra, prípadne vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce. Na vyjadrenie kvalitatívnych znakov môžeme použiť index starnutia. Index starnutia - vyjadruje pomer medzi poproduktívnou a predproduktívnou zložkou obyvateľstva, t.j. vyjadruje počet osôb vo veku 60 a viac rokov pripadajúcich na 100 osôb vo veku 0 – 14 rokov. Ako nepriaznivý pomer sa hodnotí index starnutia vyšší ako 100.

V súčasnosti sa prejavuje trend starnutia obyvateľstva a pokles populácie aj keď demografická štruktúra obyvateľstva je zatiaľ priaznivá. Trend vývoja počtu obyvateľstva je z krátkodobého ako i z dlhodobého hľadiska negatívny.

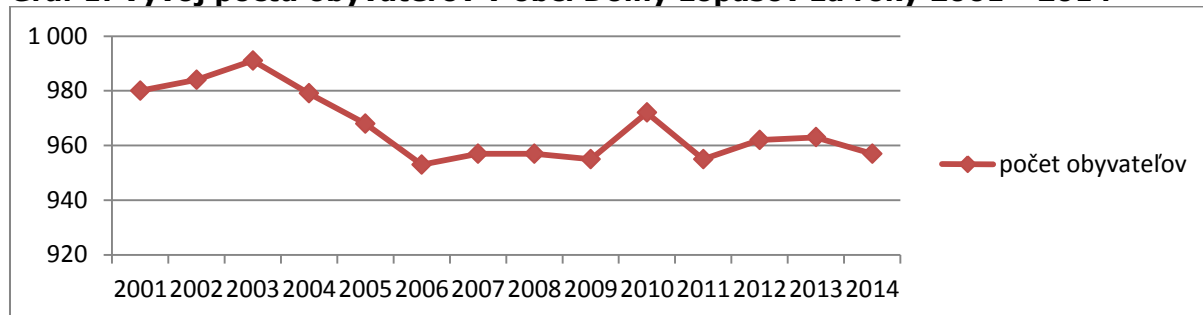
Nasledujúce riadky poskytujú prehľad demografického vývoja obce v rokoch 2007 – 2014, pre porovnanie je tiež uvádzaný údaj za rok 2001. Zdrojom dát boli údaje Štatistického úradu SR a údaje zo Sčítania obyvateľov, bytov v domov za roky 2001 a 2011.

Tabuľka 2: Štruktúra obyvateľstva v rokoch 2001 – 2014

Rok	Predproduktívny vek 0 – 14 rokov		Produktívny vek 15 -59 rokov		Poproduktívny vek 60 a viac rokov		Počet obyvateľov celkom	Index starnutia
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
2001	190	19,39	591	60,81	199	20,31	980	104,74
2007	157	16,41	610	63,74	190	19,85	957	121,01
2008	154	16,09	606	63,32	197	20,59	957	127,92
2009	148	15,50	605	63,35	202	21,15	955	136,50
2010	156	16,05	616	63,37	200	20,58	972	128,21
2011	137	14,35	614	64,29	204	21,36	955	148,91
2012	133	13,83	621	64,55	208	21,62	962	156,39
2013	133	13,81	621	64,49	209	21,70	963	157,14
2014	126	13,17	615	64,26	216	22,57	957	171,43

Pozn: Dôvodom rozdielu v demografických údajoch ŠÚ SR a výsledkov sčítania obyvateľstva je fakt, že údaje o počte obyvateľov k 31.12.2011 sú vypočítané bilančnou metódou z východiskových stavov k 1. 1. 2011, počtov živonarodených, zomrelých a ŠÚ SR registrovaných zmien trvalého pobytu v roku 2011. Do východiskového počtu obyvateľov k 1.1.2011 boli premietnuté výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 použitím rebilančnej metódy na demografické udalosti od 1.1. 2011 do rozhodujúceho okamihu sčítania.

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov v obci Dolný Lopašov za roky 2001 - 2014

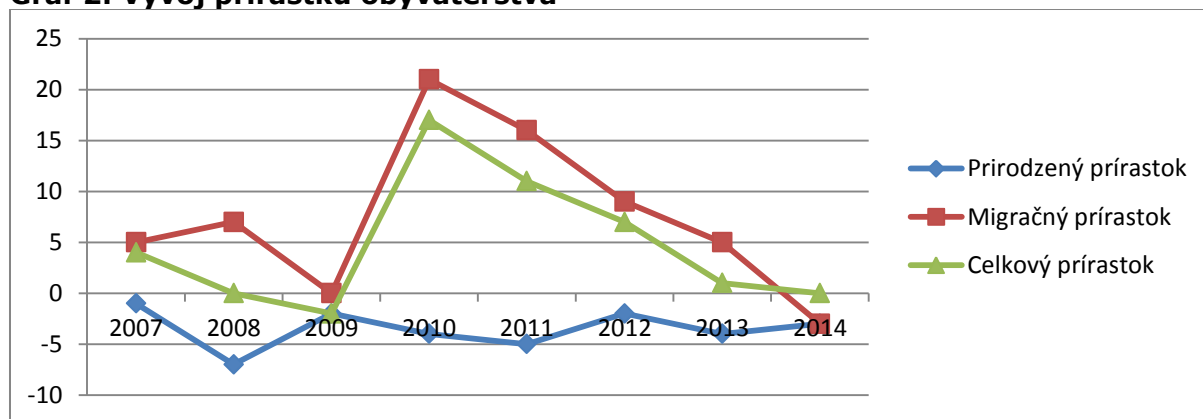
Zdroj: Štatistický úrad SR, demografia

Tabuľka 3: Prirodzený prírastok obyvateľstva

Rok	Nar.	Zom.	Prir. Prírastok (-úbytok)	Pristáh.	Vystáh.	Prírastok (-úbytok)	Celkový prírastok (-úbytok)
2007	13	14	-1	19	14	5	4
2008	5	12	-7	27	20	7	0
2009	12	14	-2	11	11	0	-2
2010	8	12	-4	29	8	21	17
2011	9	14	-5	24	8	16	11
2012	8	10	-2	21	12	9	7
2013	11	15	-4	17	12	5	1
2014	6	9	-3	17	20	-3	0

Zdroj: Štatistický úrad SR.

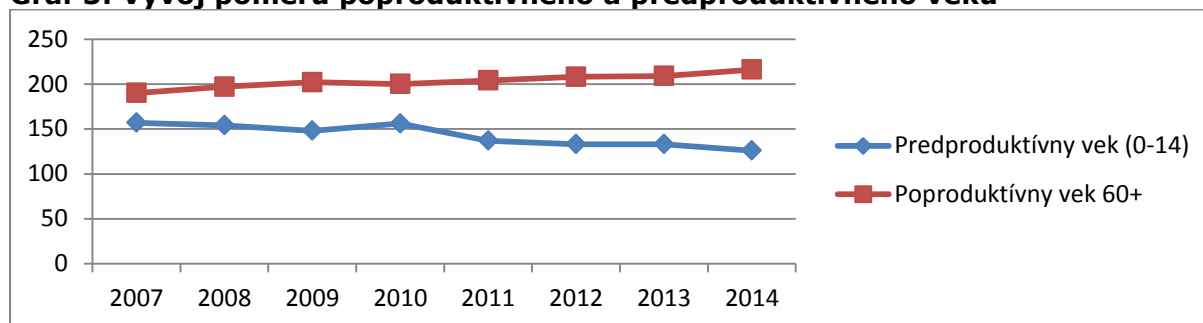
Graf 2: Vývoj prírastku obyvateľstva

Zdroj: údaje v tabuľke 3, vlastný prepočet

Tabuľka 4: Index vitality (predproduktívny vek/poproduktívny vek x 100)

	2001	2007	2010	2014
Index vitality	95,47	82,63	78,00	58,33

Graf 3: Vývoj pomeru poproduktívneho a predproduktívneho veku

V sledovanom období index vitality klesol z pôvodnej hodnoty 95,47% až na 58,33 %, čo indikovalo starnutie populácie. Táto hodnota indikuje v danej obci pokles populácie. V súčasnosti sa prejavuje trend starnutia obyvateľstva a pokles populácie aj keď demografická štruktúra obyvateľstva je zatiaľ priaznivá. Veľmi negatívny je trend prirodzeného prírastku, teda počtu narodených v obci, ktorý je dlhodobý záporný – každoročne teda umrie viac obyvateľov obce, ako sa narodí. Jediným faktorom, ktorý zatiaľ drží stabilné hodnoty demografickej bilancie je migrácia, ktorá vykazuje v sledovanom období pozitívne hodnoty.

Trend vývoja počtu obyvateľstva je z krátkodobého ako i z dlhodobého hľadiska negatívny. V ostatnom období dokonca tento index dosiahol nižšiu úroveň hodnotenia než hodnota na úrovni Trnavského kraja. Podľa údajov Štatistického úradu SR v roku 2009 dosiahol index vitality na úrovni kraja 111,5 %, pričom prognózy hovoria o klesajúcom indexe v roku 2015 na úrovni 94,4%, 2020 na úrovni 80,5% a 2025 na úrovni 69,2%.¹ Dôvodom tohto nepriaznivého poklesu je celkový pokles populácie v danej obci, vzhľadom k tomu, že sa jedná o malú obec s obmedzenými možnosťami v oblasti bývania a základnou infraštruktúrou.

Z pohľadu budúceho vývoja súčasná demografická štruktúra obce nevytvára priaznivé predpoklady pre postupný rast počtu obyvateľov v obci, vzhľadom na vzdialenosť obce od okresného mesta Piešťany, prípadne krajského mesta Trnavy. Vývoj počtu obyvateľov je ovplyvnený nielen reprodukciou obyvateľstva, ale i možnosťami a rozsahom bytovej výstavby. Obec má obmedzené možnosti v prípadnej výstavbe nájomných bytov i keď pre individuálnu bytovú výstavbu má možnosti realizácie rekonštrukcie, prípadne výstavby už na existujúcich rod. domoch. To by aspoň z časti vyriešilo problematiku migrácie mladých obyvateľov obce do mesta. Keďže ľudia v súčasnosti hľadajú možnosti bývania v tichšom vidieckom prostredí, možno aj naďalej počítať aj s prisťahovaním obyvateľov.

Z hľadiska vývoja vekovej štruktúry za posledných 10 rokov klesol počet obyvateľov v predproduktívnom veku o viac ako 6 %, zatiaľ čo pokračoval nárast počtu obyvateľov v produktívnom veku (o 4,00 %). Na základe prezentovaných údajov je zrejmé, že postupne dochádza k zvyšovaniu priemerného veku a zároveň aj k zvyšovaniu indexu starnutia.

Nasledujúce riadky poskytujú prehľad štruktúry obyvateľstva obce podľa národnosti, náboženského vyznania, vzdelania a ekonomickej aktivity na základe údajov zo sčítania obyvateľov z roku 2011.

¹ „Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja – zadanie, september 2011, Trnavský samosprávny kraj, str. 25; citované zo zdrojov ŠÚ SR r,2009 a z Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025, Infostat, VDC, november 2008 pre roky 2015-2025

Tabuľka 5: Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Národnosť	Počet obyvateľov	Podiel na obyvateľoch s trvalým bydliskom v %
Slovenská	939	98,53
Česká	6	0,63
Židovská	1	0,1
Ostatné	2	0,21
Nezistené	5	0,52
Spolu	953	100

Zdroj: Sčítanie obyvateľov domov a bytov z roku 2011.

Tabuľka 6: Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania

Náboženské vyznanie/cirkev	Počet obyvateľov	Podiel na obyvateľoch s trvalým bydliskom v obci v %
Rímsko-katolícka	818	85,83
Gréckokatolícka cirkev	6	0,63
Evanjelická augsburského vyznania	8	0,84
Evanjelická cirkev metodistická	3	0,31
Cirkev československá husitská	3	0,31
Kresťanské zbory	1	0,10
Bez vyznania	68	7,14
Nezistené	1	0,10
Iné	4	0,42
Spolu	953	100

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov z roku 2011.

Tabuľka 7: Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Stupeň najvyššie dosiahnutého vzdelania	Počet obyvateľov	Podiel na obyvateľoch s trvalým bydliskom v obci v %
Základné	191	20,04
Učňovské (bez maturity)	181	18,99
Stredné odborné (bez maturity)	115	12,07
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	35	3,67
Úplné stredné odborné (s maturitou)	162	17,00
Úplné stredné všeobecné	27	2,83
Vyššie odborné	12	1,26

Vysokoškolské bakalárske	9	0,94
Vysokoškolské	47	4,93
Vysokoškolské doktorandské	4	0,42
Bez vzdelanie	140	14,69
Nezistené	30	3,15
Spolu	953	100

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov z roku 2011.

Na základe vyššie uvedených tabuliek 5-7 je zrejmé, že obyvateľstvo obce Dolný Lopašov v hlavných líniách kopíruje štatistické ukazovatele na úrovni Trnavského kraja.

Tabuľka 8: Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity

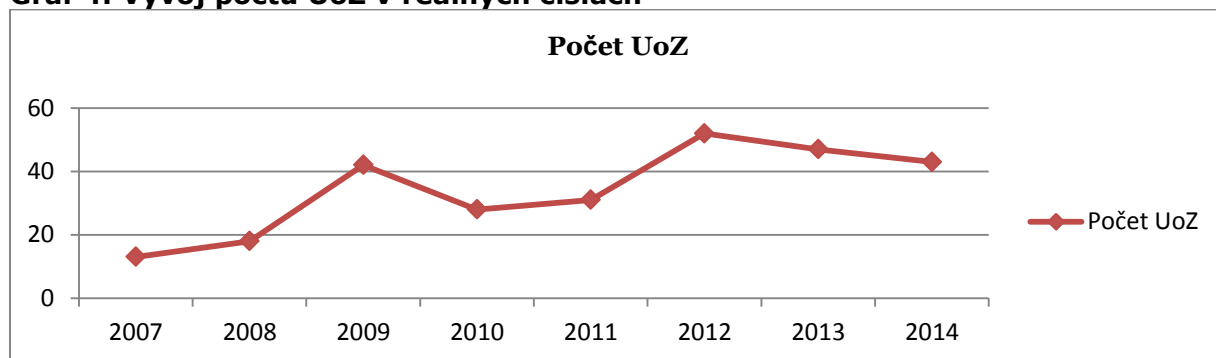
Ekonomická aktivita	Počet obyvateľov	Podiel na obyvateľoch s trvalým bydliskom v obci v %
Pracujúci (okrem dôchodcov)	432	45,33
Pracujúci dôchodcovia	19	1,99
Osoby na materskej dovolenke	7	0,73
Osoby na rodičovskej dovolenke	24	2,51
Nezamestnaní	40	4,19
Študenti stredných škôl	54	5,67
Študenti vysokých škôl	19	1,99
Osoby v domácnosti	0	0,00
Dôchodcovia	230	24,13
Príjemcovia kapitálových príjmov	0	0
Deti do 16 rokov	157	16,47
iná	4	0,42
Nezistená	14	1,47
Ekonomicky aktívni (celkom)	451	47,32
Spolu	953	100

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov z roku 2011.

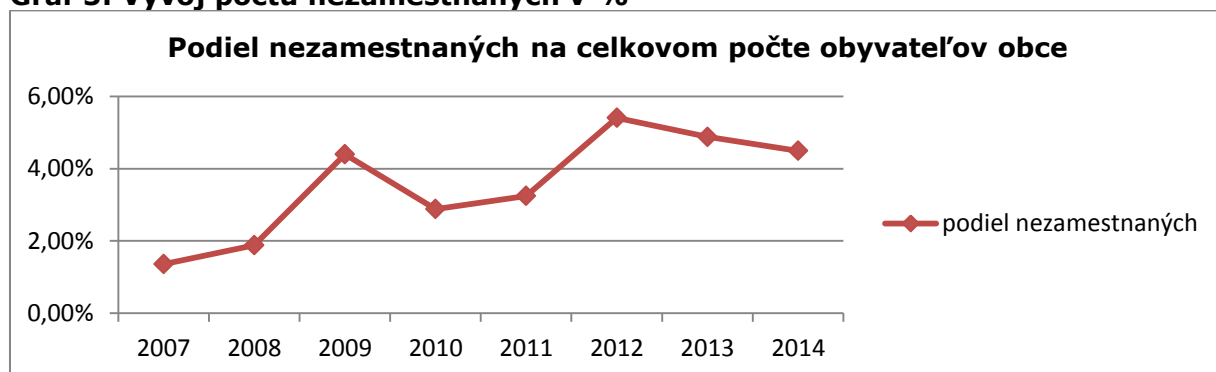
2.1.1.1. Vývoj nezamestnanosti v obci

Jednou z hlavných priorít obce je zvyšovať zamestnanosť a tak prispievať k zvyšovaniu životnej úrovne občanov. Podporou rozvoja podnikateľského prostredia, služieb a cestovného ruchu chce obec vytvoriť nové efektívne pracovné príležitosti pre nezamestnanú aktívnu pracovnú silu a tým postupne znižovať nezamestnanosť v obci.

Graf 4: Vývoj počtu UoZ v reálnych číslach

Graf 5: Vývoj počtu nezamestnaných v %

Tabuľka 9a: Vývoj počtu UoZ v obci podľa dĺžky evidencie

	Celkový počet UoZ	Do 3 mes.	4-12 mes.	13-24 mes	25-48 mes	Nad 48 mes.
2007	13	4	2	2	1	4
2008	18	8	6	0	0	4
2009	42	13	21	2	2	4
2010	28	4	10	5	3	6
2011	31	15	8	1	2	5
2012	52	18	24	7	1	2
2013	47	7	22	12	3	3
2014	43	7	16	10	7	3

Zdroj: ÚPSVaR SR.

Tabuľka 9b: Vývoj počtu UoZ podľa veku

	Celkový počet UoZ	Do 19 rokov	20-29 rokov	30-39 rokov	40-49 rokov	Nad 50 rokov
2007	13	0	2	2	4	5
2008	18	0	5	3	2	8
2009	42	5	12	8	4	13
2010	28	5	9	3	3	8
2011	31	5	8	7	5	6
2012	52	2	18	10	10	12
2013	47	6	14	8	9	10
2014	43	5	13	5	8	12

Zdroj: ÚPSVaR SR.

Tabuľka 9c: Vývoj počtu UoZ podľa vzdelania

	UoZ	ZŠ	Vyuč. list	Stred. odb. bez mat.	Úplné stred. s mat.	Úplné stred. všeob. s mat.	Úplné stred. odb.s mat.	Vyššie a VŠ
2007	13	4	8	0	1	0	0	0
2008	18	3	13	0	1	0	1	0
2009	42	9	22	0	1	0	7	3
2010	28	5	14	0	1	0	7	1
2011	31	4	13	0	5	0	7	2
2012	52	19	19	0	4	0	6	4
2013	47	8	2	19	15	0	0	3
2014	43	9	2	15	13	0	0	4

Zdroj: ÚPSVaR SR.

Poskytnuté údaje potvrdzujú pomerne stabilný vývoj nezamestnanosti v sledovanom období na úrovni do 5 %, čo je výrazne pod mierou evidovanej nezamestnanosti v krajskom meste Trnava. Vývoj počtu nezamestnaných v obci je pomerne stabilný, ovplyvňuje ho najmä postupný nárast počtu obyvateľov obce. Miera nezamestnanosti (pozitívne i negatívne) sa môže meniť aj podľa tvorby pracovných miest v meste Piešťany a v blízkom okolí, vzhľadom k dochádzkovej vzdialenosti. Zníženie nezamestnanosti môže pozitívne ovplyvniť aj výstavba nových lokalít priemyselného parku pri krajskom sídle vo vzdialenosti do 40 km.

Pre zníženie nezamestnanosti v obci je potrebné:

- stabilizovať počet obyvateľov
- vytvoriť podmienky pre novú bytovú výstavbu
- podnietiť tvorbu pracovných príležitostí a podnikateľských aktivít v súkromnom sektore
- dobudovať technickú infraštruktúru ako nevyhnutných predpoklad pre rozvoj obce.

2.1.2. Hospodárske podmienky a technická infraštruktúra

2.1.2.1. Potenciál obce v oblasti rozvoja výroby a služieb

Podnikateľské prostredie v obci je relatívne dobre rozvinuté vzhľadom k množstvu obyvateľov, okrem existujúcich prevádzok malých živnostníkov tu pôsobí niekoľko väčších zamestnávateľov. Významnými ekonomickými subjektmi a zamestnávateľmi sú PD Dolný Lopašov, ktoré sa zaoberá rastlinou výrobou, živočíšnou výrobou. Vo svojej činnosti má i ťažbu stavebného kameňa – dolomitu, i stavebniny. Výrobný závod PPS, s.r.o. zameraný na pestovanie orchideí, JamrichDenta, spol. s r.o. obchodná činnosť v odbore zdravotníckej techniky a s tým súvisiace činnosti, záručný a pozáručný servis.

Nepoľnohospodárska výroba je v obci zastúpená viacerými prevádzkami. V obci sú zaregistrované aj ďalšie právnické osoby, ktoré podnikajú v oblastiach ako sprostredkovateľské služby, maloobchod a služby.

Tabuľka 10: Počet právnických osôb v obci Dolný Lopašov za roky 2007 - 2014

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
PO neziskové	4	4	4	4	4	4	5	5
PO ziskové	6	3	4	5	5	6	6	5
PO spolu	10	7	8	9	9	10	11	10

zdroj: ŠÚ SR.

Z vyššie uvedených štatistických údajov vyplýva, že počet podnikateľských a ekonomicky aktívnych subjektov v obci stabilne stúpa, čo vytvára dobré predpoklady pre tvorbu

pracovných miest v obci a trvalo udržateľný rozvoj. Pozitívnym faktorom rozvoja podnikania v obci je blízkosť k mestu Vrbové ako i okresného mesta Piešťany a tým i napojenie na diaľničný systém.

2.1.2.2. Odvetvia výroby a služieb

Obec je charakteristická pomerne pestrým zastúpením rôznych oblastí podnikania. Okrem iných je tu tradične zastúpené poľnohospodárstvo a služby. Regionálny vývoj je poznačený absenciou dlhodobej efektívnej hospodárskej a spoločenskej stratégie. Pretrvávajú (resp. prehlbujú sa) problémy v infraštruktúrnej vybavenosti a napojení niektorých oblastí na komunikačné (najmä dopravné) siete.

Štruktúra ekonomickej základne obce je profilovaná jednotlivými odvetviami. Obec má diverzifikovanú štruktúru hospodárstva, i keď existuje rezerva na rast rozmanitosti ekonomických aktivít v obci a to hlavne v oblasti cestovného ruchu a agroturistiky.

Tabuľka 11: Zoznam podnikateľských subjektov so sídlom alebo prevádzkou v obci

Evidencia podnikateľských subjektov v obci – čiastkový výpis			
P.č.	Názov	SK NACE	Počet zamestnancov
1	PD Dolný Lopašov	01110 Pestovanie obilnín (okrem ryže), strukovín a olejnatých semien	50-99
2	PPS s.r.o.	01300 Rozmnožovanie rastlín	50-99
3	JAMRICH DENTA, spol. s r.o.	47740 (Maloobchod so zdravotníckymi a ortopedickými pomôckami v špecializovaných predajniach)	5-9
4	Ing. Pavol Gula Stavebno-obchodná firma	41209 (Výstavba obytných a neobytných budov)	4-5
5	Mária Macková Potraviny	47110 Maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom	1
6	Anna Ondrejovičová Rozličný tovar Dolný Lopašov	47110 Maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom	0
7	Jana Hečková	01110 Pestov.obilnín	0
8	Lenka Sedláková	56300 Služby pohostinstiev	-
9	Slovenská pošta, a.s.	53100 Činnosti poskytovateľov univerzálnej poštovej služby	1-4
10	BEAL, s.r.o.	33120 Oprava strojov	1-4
11	Stanislava Nováková	96020 Kadernícke a kozmetické služby	0
12	Ladislav Krštenčík – zámočníctvo	25720 Výroba zámkov a pántov	0
13	Gabriela Némethyová – BUFET	47110 Maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom	0
14	Zuzana Motúzová	96020 Kadernícke a kozmetické služby	0

15	Marián Ilenčík – Salón Harmónia	96040 Služby týkajúce sa telesnej pohody	0
17	Jana Bukovská	56300 Služby pohostinstiev	0
18	Ján Šefčovič – Stolárstvo	Výroba drevených obalov a paliet	5-9
19	Adriana Kabelová	14130 Výroba ostatného vrchného ošatenia	0
20	Alena Rajnicová	47110 Maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom	0
21	Noveco Trade, s.r.o.	47190 Ostatný maloobchod v nešpecializovaných predajniach	0
22	L&E, s.r.o.	Bez údaje – nová firma	-
23	Expert-fishing, s.r.o.	47789 Ostatný maloobchod s novým tovarom v špecializovaných predajniach i. n.	-

Zdroj: Obchodný register SR, Živnostenský register SR, www.finstat.sk, vlastné spracovanie.

2.1.2.3. Základné ekonomické ukazovatele obce

Z nižšie uvedených dát vyplýva, že obec dlhodobo hospodári s prebytkovým rozpočtom a je schopná tvoriť rezervu, a to aj v rokoch, kedy realizovala viacero investičných aktivít v súvislosti s čerpaním dotácií zo štrukturálnych fondov EÚ. Toto vytvára dobré predpoklady pre investičné akcie v obci v najbližších rokoch a tiež intenzívne čerpanie dotácií zo štrukturálnych fondov v období 2014 – 2020.

Tabuľka 12: Základné ekonomické ukazovatele (v EUR)

Ukazovateľ	2011	2012	2013
Bežné príjmy	382 992,-	399 751,-	432 086,-
Kapitálové príjmy	117 796,-	468,-	1 620,-
Finančné príjmy	90 925,-	0,-	25 781,-
Príjmy celkom	591 723,-	400 219,-	459 487,-
Bežné výdavky	330 608,-	352 116,-	405 970,-
Kapitálové výdavky	150 428,-	22 651,-	39 900,-
Finančné výdavky	109 345,-	13 481,-	13 617,-
Výdavky celkom	590 381,-	388 248,-	459 487,-

Zdroj: obecný úrad – Výročné správy a Záverečné účty obce.

Obec v rozpočtovom hospodárení dodržala § 10 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ktorý stanovuje povinnosť zostaviť rozpočet obce ako vyrovnaný. Rozpočet obce je rozdelený do desiatich programov, ktoré sú každoročne percentuálne hodnotené. Obec má pohľadávky voči štátnemu rozpočtu vo forme nedaňových príjmov s vysokou pravdepodobnosťou úhrady. Taktiež vedie záväzky voči dodávateľom, nájomníkom NB, štátnemu rozpočtu a ŠFRB, kde má celkový zostatok splatenia úveru v hodnote 348 132,-EUR.

Vývoj pomeru medzi príjmami obce z daní a majetku voči príjmom zo štátneho rozpočtu v ostatných rokoch potvrdzuje závislosť obce od prostriedkov štátneho rozpočtu. Podiel príjmov zo štátneho rozpočtu na celkových príjmoch predstavuje 42,26%. Na celkových

výdavkoch sa bežné (prevádzkové) výdavky podieľali vo výške 82,62 % v roku 2013, čo vytvára len obmedzený priestor pre investičné aktivity.

Obec plní schválený rozpočet na úrovni 90 a viac percent oproti plánovanému rozpočtu, a to za väčšiu časť sledovaného obdobia v rokoch 2011 - 2013. Vzhľadom k celkovej výške disponibilných zdrojov obce, celkových každoročných príjmov a výdavkov obce je pochopiteľné, že obec vykazuje mieru zadlženosti, ktorou je úver v celkovej hodnote (k 31.12.2013) 348 132,-EUR, tým má i obmedzené možnosti investovania.

Bežné výdavky neprinášajú priamy efekt pre rozvoj obce, ale predstavujú finančné zdroje spotrebované na chod samosprávy. Ich podiel na celkových výdavkoch samosprávy vytvára priestor pre investičné – kapitálové výdavky.

2.1.2.4 Technická infraštruktúra

V obci vykonáva svoju činnosť Obecný úrad Dolný Lopašov s počtom 3 pracovníkov, z toho 2 administratívni pracovníci. Najvyšším výkonným a štatutárnym orgánom obce je starosta. Rozhodovacím orgánom v najdôležitejších otázkach života obce je obecné zastupiteľstvo, ktoré tvorí 7 poslancov volených tak ako starosta obce v priamych voľbách.

Obec prostredníctvom zriadeného spoločného obecného úradu vykonáva prenesené kompetencie výkonu štátnej správy od 1. januára 2003 pre oblasť územného plánovania a stavebného poriadku. Ostatné kompetencie vykonáva vlastnými kapacitami pracovníkov.

V obci pôsobí miestny Farský úrad Dolný Lopašov, ktorý vykonáva kompetencie určené zákonom o rodine na úseku uzatvárania manželstva.

Obecná technická infraštruktúra je pomerne dobre vybudovaná. V obci je zavedený zemný plyn a vybudovaný vodovod. Kanalizácia nie je vybudovaná, sú vypracované projektové plány, ale obec zatiaľ nemá financie na realizáciu. Verejné osvetlenie je zavedené vo všetkých častiach obce. Vedenie elektrickej energie je vzdušné. Hromadnú dopravu zabezpečujú pravidelné autobusové spoje SAD. V obci sa nachádzajú 2 autobusové zástavky.

Územie obce Dolný Lopašov je začlenené do širšieho okolia nasledujúcimi **dopravnými väzbami**: obec sa nachádza pozdĺž cesty II-507 v susedstve s obcou Čhtelnica a obcou Kočín – Lančár, Šterusy.

Železničná doprava- cez kataster obce nevedie železničná trať. Najbližšia železničná zastávka je v meste Piešťany, približne 20 km vzdialenej od obce Dolný Lopašov.

Pre účely **cyklistickej** dopravy nie je vyčlenená samostatná komunikácia. Mikroregión nad Holeškou pripravuje projekt obnovy čerešňových ciest a vytvorenia cyklotrás. Naň by mali nadväzovať turistické trasy v Chránenej krajinskej oblasti Malé Karpaty, na úpätí ktorej Dolný Lopašov leží. Sieť účelových zariadení miestnych komunikácií bude slúžiť aj pre turistické trasy sprístupňujúce turistické miesta katastra. Nutnosť riešenia samostatných cykloturistických chodníkov sa predpokladá vzhľadom v nadväznosti na trasy navrhované VÚC Trnava. V územnom pláne regiónu Trnavského samosprávneho kraja je navrhnutá Malokarpatská cyklomagistrála (celková dĺžka: 128 km). Dialková cyklotrasa ide na Záhorí po západnom úpätí Malých Karpát, na Považí po východnom úpätí. Vede v celej dĺžke po štátnych cestách II. a III. triedy, je zjazdová cestnými bicyklami. Cyklotrasa začína vo Vysokej pri Morave. V Zohore križuje Záhorsku cyklomagistrálu, prechádza do Lozorna, Plaveckého Podhradia, pokračuje cez Plavecký Peter na Bukovú a Trstín. Trasa pokračuje cez Naháč, Dechtice (možnosť odbočky na

hrad Dobrá Voda), Čhtelnicu, **Dolný Lopašov**, Šterusy do Vrbového. V Krakovanoch odbočuje na sever do Čachtíc. Odtiaľ trasa ďalej pokračuje do Nového Mesta nad Váhom, kde končí.

V **leteckej** doprave občania obce využívajú vnútroštátne a medzinárodné letecké spojenia z medzinárodného letiska Bratislava vzdialeného 90 km od obce.

V obci prebieha bytová výstavba vidieckeho charakteru a tak **parkovanie** súkromných vozidiel je vyriešené v rámci garážovania v rodinných domoch, resp. odstavnými spevnenými plochami na vlastných pozemkoch. Pre zariadenia občianskej vybavenosti a služieb slúžia plochy vedľa miestnych komunikácií alebo priamo krajnice vozoviek, tie však nemožno zaradiť medzi parkovacie plochy.

2.1.2.5 Energetická infraštruktúra

Okres Piešťany je v súčasnosti zásobovaný **elektrickou energiou** z jadrových zdrojov – komplex jadrových elektrární v Jaslovských Bohuniciach a z klasických zdrojov elektrickej energie. Zásobovanie obce elektrickou energiou zabezpečuje Západoslovenská energetika a.s. Bratislava cez trafostanice rovnomerne rozmiestnené v obci.

Obec Dolný Lopašov je plne **plynofikovaná**. Zemný plyn je dodávaný z VVTL plynovodu cez regulačnú stanicu plynu do siete plynovodov. Prevádzkovateľom plynovodu je SPP a.s. Bratislava.

Slovenské telekomunikácie majú vybudovanú **telefónnu sieť** vrátane výmeny analógovej ústredne za digitálnu. Každý objekt v obci má možnosť pripojenia na pevnú telefónnu sieť, čo má v súčasnosti veľký význam najmä z hľadiska rozvoja informačných technológií a prístupnosti do siete Internetu. Rozvoj telefonizácie v obci intenzívne podporujú aj mobilní operátori Slovak Telecom, Orange a Telefonica (O2).

Zásobovanie pitnou vodou je z **verejného vodovodu**, ktorý je v správe obce. Podľa údajov územného plánu regiónu TTSK je na vodovod napojených 89,7% obyvateľov. Obec nemá vybudovanú **verejnú kanalizáciu**. Vybudovaním kanalizácie sa zníži počet vyvázaných žump a tým sa aj zvýši ochrana životného prostredia.

2.1.2.6 Sociálna infraštruktúra

V súčasnosti v obci Dolný Lopašov nie je žiaden objekt sociálnej starostlivosti. Jeho absenciu kompenzujú okolité sídla, konkrétne zariadenie v meste Vrbové. Obec v súčasnosti nemá predpoklady pre vybudovanie plôch a objektov zabezpečujúcich potreby sociálnej infraštruktúry. Tieto potreby obec kompenzuje opatrovateľskou službou priamo v domácnostiach. V súčasnosti sú v obci dve opatrovateľky.

Forma ústavnej starostlivosti o starých občanov sa v obci neuplatňuje, na tento účel sa používajú zariadenia v regióne keď je vylúčené zotrvanie občana v jeho pôvodnom prostredí.

Výhľadové demografické trendy Slovenska hovoria o všeobecnom starnutí populácie (najmä po roku 2005 sa výrazne zvýšilo percento obyvateľov v poproduktívnom veku), čo sa prejaví zvýšeným dopytom po sociálnych službách. V obci Dolný Lopašov nie je zariadenie sociálnej starostlivosti, no vzhľadom k všeobecnému dopytu po týchto službách zo strany občanov, je potrebné zvážiť rozšírenie terénnych sociálnych služieb (napr. prepravná služba, dovoz liekov).

2.1.2.7 Zdravotná infraštruktúra

Zdravotná starostlivosť v obci nie je priamo dostupná. Za odbornou zdravotnou ambulanciou a pohotovostnou službou dochádzajú občania do okolitých sídiel.

2.1.2.8 Kultúrna infraštruktúra

Kultúrno-historický fond obce má regionálny význam. Jeho primeranou záchranou, údržbou a využitím v oblasti kultúry a rozvoja cestovného ruchu je možné významnou mierou prispieť k ekonomickej prosperite obce.

Dominantou obce je rímskokatolícky kostol s patrocíniom sv. Martina, biskupa, z roku 1667 nachádzajúci sa v jej strede. Kostol sv. Martina bol postavený ako súčasť sídliska už začiatkom 12. storočia. V staršej dobe sa okolo neho rozprestieral cintorín. Sú tu zachované detaily náhrobkov v štýle „zlúdoveného baroka“ z produkcie kamenárskych dielní na Dobrej Vode. Súčasný renesančný kostol bol postavený v roku 1667 a ohradený opevnením, do ktorého boli zamurované fragmenty sôch. Pri kostole, v rozľahlej záhrade, stojí budova fary zrekonštruovaná v rokoch 2000 - 2001. Významnou kultúrnou pamiatkou je kaplnka na miestnom cintoríne pochádzajúca z roku 1703.

V obci je kultúrny dom s kapacitou 500 osôb, ktorý slúži pre usporiadanie osláv, svadieb a iných spoločenských podujatí, v kultúrnom dome sa nachádza knižnica. Nachádza sa na druhom poschodí kultúrneho domu. V roku 2002 boli jej priestory v rámci rekonštrukcie rozšírené, pribudli police aj študijný priestor. Kultúrny dom disponuje javiskovým sedením, šatňami, vlastným funkčným osvetlením a ozvučením. Kultúrny dom je využívaný pre kultúrno-spoločenské podujatia, ako aj rôzne školské podujatia, príležitostné oslavy, koncerty, stolnotenisové turnaje. Budovu kultúrneho domu využívajú viaceré miestne spolky a združenia.

2.1.2.9 Verejnoprospešné inštitúcie

Neodmysliteľnou súčasťou spoločenského života v obci je existencia pestrej palety záujmových združení. Nasledujúca tabuľka poskytuje prehľad o mimovládnych organizáciách pôsobiach na území obce.

Tabuľka 13: Zoznam mimovládnych organizácií v obci

Evidencia mimovládnych organizácií – čiastkový výpis			
P.č.	Názov	Predmet činnosti	Cieľová skupina
1	Polovnícke združenie Hájik - Kriváň	Starostlivosť a lov poľovnej zvere	Verejnosť
2	Dobrovoľný požiarny zbor (DPZ)	Ochrana majetku a života	Verejnosť
3	Spevácky súbor ORCHIDEA	Kultúrne vystúpenia	Verejnosť
4	TJ Družstevník Dolný Lopašov	Futbalové družstvá	Mládež, verejnosť
5	Turistické združenie Dolný Lopašov	Rozvoj turistických aktivít	Mládež, verejnosť
6	KST Turistklub Dolný Lopašov	Turistika	Mládež, verejnosť
7	Mariášový klub Dolný Lopašov	Záujmy, voľno-časové aktivity	Verejnosť
8	Jednota dôchodcov Slovenska	Záujmy, voľno-časové aktivity	Verejnosť

9	Občianske združenie VYDRY	Starostlivosť o životné prostredie, rozvoj obce, cestovný ruch	Verejnosť
10	Lepší Dolný Lopašov	Starostlivosť o rozvoj obce, voľno-časové aktivity	Mládež, verejnosť
11	Jednota SD č.z. Dolný Lopašov	Obchod a ochrana spotrebiteľa	Verejnosť

2.1.2.10 Bývanie

V rámci zastavaného územia rieši stavebný rozvoj s takmer stopercentným dôrazom na obytnú výstavbu rodinných domov a nízkopodlažnú bytovú výstavbu. Nakoľko obec nemá dostatočné prostriedky na rozvoj bytového fondu, vo väčšine prípadov sa uskutočňuje výhradne z prostriedkov jednotlivých domácností. Obec v minulosti pripravila rozšírenie intravilánu obce a v najbližšom období pripraví pozemky na individuálnu bytovú výstavbu. V súčasnosti je v obci 294 rodinných domov a 1 nájomný bytový dom a 3 bytové domy poľnohospodárskeho družstva. Podrobnejšiu charakteristiku domového fondu poskytuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 14: Charakteristika bytového fondu

Názov ukazovateľa	Počet
Byty spolu	32
Z toho obývané	32
Z toho neobývané	-
Byty v osobnom vlastníctve	-
Domy spolu	294
Z toho obývané	294
Z toho neobývané	-

2.1.2.11 Vzdelávanie

V obci je neplnoorganizovaná základná škola so školským klubom a tiež materská škôlka. Základná škola poskytuje vzdelanie len na I. stupni, s počtom žiakov 35. Súčasťou MŠ je školská jedáleň, ktorú využívajú aj deti zo základnej školy. V súčasnosti je v materskej škôlke spolu so školskou jedálňou zamestnaných 7 pracovníčok. Areál školy je umiestnený v strede obce. Školský dvor slúži na relax počas prestávok a na pohybové hry. Žiaci využívajú na športovanie multifunkčné ihrisko, futbalové ihrisko a kultúrny dom, ktoré sú v tesnej blízkosti školy. Materská škola zriadená obcou, je využívaná len pre deti z obce, v prípade dostatku kapacít by mohla slúžiť aj ako spádové zariadenie pre susedné obce. Vzhľadom na počet obyvateľov súčasná kapacita materskej školy v obci postačuje.

Tabuľka 15: Stavy žiakov ZŠ a MŠ v jednotlivých rokoch

Školský rok	Počet žiakov ZŠ	Počet žiakov MŠ
2007/2008	35	19
2008/2009	32	21
2009/2010	39	20
2010/2011	36	21
2011/2012	30	29

2012/2013	32	33
2013/2014	35	31

2.1.2.12 Kultúra

Obec každoročne organizuje a podieľa sa na veľkom počte kultúrnych akcií a spoločenských podujatí v spolupráci so ZŠ a MŠ každoročne usporadúva detský karneval, oslavy Dňa žien a Dňa detí, posedenie pri príležitosti mesiaca úcty k starším, Mikuláša, ale aj posedenia s dôchodcami, nedeľné futbalové stretnutia a turnaje.

Pôsobí tu tiež niekoľko spolkov a záujmových organizácií najmä spolok Lepší Dolný Lopašov, ktorý zorganizoval viacero kultúrno-spoločenských akcií spojených s premietaním filmov, výstavou fotografií zo života obce a besedami. Funguje cez facebook. Folklórne tradície sa snaží udržiavať najmä spevácky súbor Orchidea. Dom kultúry v súčasnosti zabezpečuje kultúrno-spoločenské požiadavky obyvateľov obce, keďže zastáva kľúčovú úlohu pri organizovaní významných kultúrnych podujatí. Fungujúca kultúrna infraštruktúra obce je dôležitá pre sociálno-ekonomický rozvoj regiónu, dosiahne sa tým vyvážený regionálny rozvoj prostredníctvom zvýšenia konkurencieschopnosti obce.

Prírodný i ľudský potenciál rozvoja vidieckeho turizmu v obci Dolný Lopašov je na vysokej úrovni. Mikroregión nad Holeškou pripravuje projekt obnovy čerešňových ciest a vytvorenia cyklotrás. Naň by mali nadväzovať turistické trasy s „Výhládkou“ na vrchu Klenová- 585 m.n.m. a je pripravený projekt na výstavbu náučného chodníka „Hlaváčik“ v Chránenej krajinskej oblasti Malé Karpaty, na úpätí ktorej Dolný Lopašov leží. Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja nám popisuje Malokarpatský smolenicko-čhtelnický podhorský rekreačný územný celok kde sa nachádza i obec Dolný Lopašov.

2.1.2.13 Šport

Súčasťou života obce sú tiež športové aktivity občanov. Obec v ostatnom období vybudovala multifunkčné ihrisko a detské ihriská na podporu rekreácie a športu, predovšetkým detí a mládeže.

V obci aktívne pracuje i turistický oddiel, ktorý organizuje tradičné turistické pochody a zájazdy za krásami Slovenska.

Športové aktivity v obci sa sústreďujú predovšetkým v činnosti TJ Dolný Lopašov. Táto je pokračovateľom bohatej športovej tradície, ktorej základy siahajú do roku 1954 pod názvom Sokol Dolný Lopašov. V roku 1958 bol Sokol premenovaný na TJ TATRA DOLNÝ LOPAŠOV. Futbal sa v obci tešil obľube a o 7 rokov neskôr bolo založené mužstvo dorastu, ktoré sa tiež začalo súťažne zapájať do futbalového povedomia. V súčasnosti futbalový oddiel TJ Dolný Lopašov zastrešuje 3 mužstvá.

V oblasti športu je cieľom rozšíriť záber športových činností občanov smerom od pasívneho k aktívnemu spôsobu využívania športu v záujme zdravého spôsobu života.

Medzi úspešné podujatia patrí aj stolnotenisová interliga v rámci ktorej sú ešte dielčie turnaje, ktorých sa účastní široká verejnosť a rodáci z obce.

Geografická poloha obce v regióne, konfigurácia terénu a ostatné prírodné a technické danosti nezaraďujú obec medzi rekreačne atraktívne oblasti cestovného ruchu vo vzťahu k širšiemu okoliu.

Z prírodných daností vychádzajú tieto predpoklady pre rekreačnú a športovú činnosť a formy rekreácie pre obyvateľov obce:

- pre prechádzky a pešiu turistiku – veľmi dobré

- pre zimné športy – nedostatočné (vzhľadom na terénne a klimatické podmienky)
- pre cykloturistiku -veľmi dobré
- pre špecifické činnosti – veľmi dobré.

2.1.3. Environmentálne podmienky

Obec leží na styku severného výbežku Trnavskej pahorkatiny a považského výbežku Podunajskej nížiny. Rozprestiera sa 17 km západne od okresného mesta Piešťany na úpätí Malých Karpát, pozdĺž cesty II-507 v susedstve s obcami Kočín-Lančár a Chtelnicou. Zaraďuje sa k menším obciam Piešťanského regiónu. Katastrálne územie obce je ohraničené katastrami susedných obcí, a to:

- zo severovýchodu: Kočín-Lančár
- z juhu: Nižná, veľké Kostoľany, Dubovany, Veselé
- na severe: Brezová pod Bradlom
- na západe: Chtelnica

Celková výmera katastrálneho územia je 2293 ha. Celým intravilánom obce preteká Lopašovský potok. Intravilán obce dosahuje nadmorskú výšku 207 m.n.m. Podľa údajov Štatistického úradu SR bolo k 31.12.2013 v obci 963 obyvateľov. Z toho vyplýva hustota osídlenia 41,86 obyv/km².

Stav životného prostredia je potrebné hodnotiť z hľadiska znečistenia základných zložiek územia, ktorými sú voda, pôda, vzduch a odpady, ktoré pôsobia na kvalitu životného prostredia. Prírodný potenciál vymedzuje geografická charakteristika, klimatické podmienky, geologické zdroje, pôdne podmienky, hydrologické podmienky, flóra a fauna.

2.1.3.1. Prírodné danosti obce

Z **geografického hľadiska**, katastrálne územie obce sa rozprestiera pri juhovýchodnom okraji Malých Karpát, pričom časť extravilánu zasahuje hlboko do pohoria. Malé Karpaty sa v úseku medzi Trstínom a Vrbovým pre svoje vlastnosti, vyplývajúce hlavne z rôznej geologickej stavby, delia na Brezovské Karpaty. Kataster obce sa rozprestiera po oboch stranách Lopašovského potoka a dosahuje priemernú nadmorskú výšku 396 m n.m. (207 – 585 m n.m.).

Z celkovej rozlohy obce 22 934 132 m² tvorí:

- poľnohospodárska pôda celkom 12 606 418 m² z toho
 - 11 591 114 m² orná pôda
 - 387 481 m² záhrady
 - 627 823 m² trvalý trávny porast
- nepoľnohospodárska pôda celkom 10 327 714 m² z toho
 - 9 035 339 m² lesný pozemok
 - 136 986 m² vodná plocha
 - 840 387 m² zastavané plochy
 - 315 002 m² ostatné plochy

Z **geologického hľadiska** vývoj územia obce prechádzal zložitými procesmi, ktorých výsledkom sú nasledovné geologické útvary:

- Kvartérne eolické sedimenty, reprezentované sprašmi, ktoré prechádzajú do sprašových hĺn; plošne sú tu najrozšírenejšie.
- Neogén Podunajskej nížiny, zastúpený predovšetkým bazálnymi zlepenkami a pieskovecami; je situovaný vo vyšších polohách chotára.

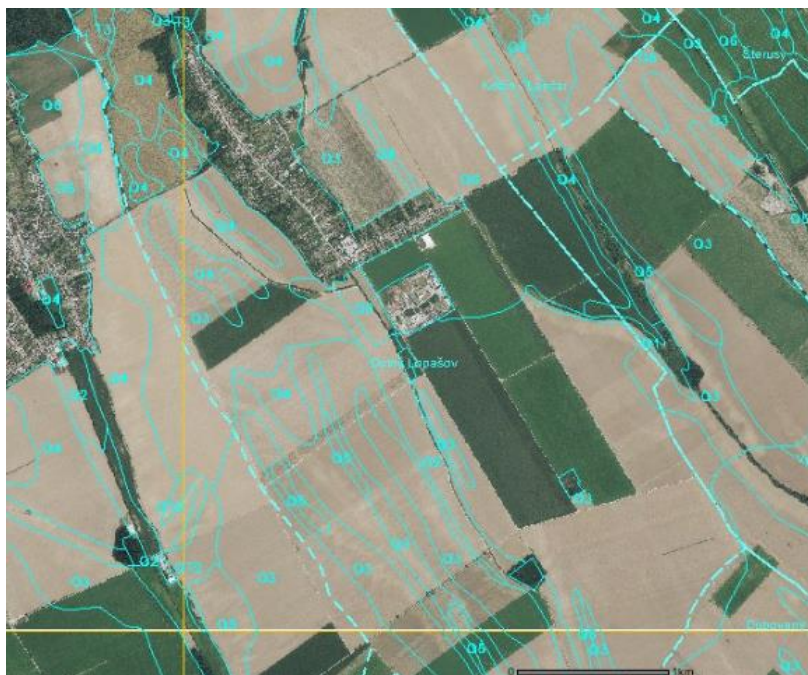
- Kvarterné fluvialné sedimenty, nachádzajú sa v okolí toku Holeška a tvoria územie údolnej nivy Váhu, ktorá zasahuje na prašnícke územie na juhovýchode.
- Deluviálne sedimenty kvartérneho pôvodu – hromadia sa najmä na úpätiach strmších svahov, schýľujúcich sa k Holeške

Oblasť, v ktorej sa obec rozprestiera, patrí **do teplej klimatickej oblasti**, teplej i mierne suchej podoblasti s miernou zimou. Základným podnebným typom je nížinná klíma, s priemernou ročnou teplotou 9 až 10°C. Najteplejším mesiacom je júl s priemernou teplotou 20 až 21°C, najchladnejším mesiacom je január s teplotou -1,4°C. Počet letných dní, t.j. dní s priemernou teplotou 19,5°C a vyššou, sa pohybuje v priemere od 60 do 70 za rok. Priemerný ročný úhrn zrážok je 600 – 650 mm, priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je ročne 30 – 40. Vietor s priemernou rýchlosťou 8 m/s fúka prevažne zo severozápadu až zo severu.

Katastrálne územie obce Dolný Lopašov leží v širokom pásme **černozeme** a **hnedoze**. Pôda je rozšírená najmä v územiach pahorkatín a nízko položených kotlín v nadmorských výškach 207 – 585 m n.m, s priemernou ročnou teplotou 8-9°C a s ročným úhrnom zrážok 600-700 mm. Pôdotvorným substrátom sú spraše, sprašové hliny, svahoviny a neogénne sedimenty. Pôvodným porastom boli lesy s hustým trávnyim podrastom. Lesy sa postupne vyrúbali, takže dnes je takmer celá oblasť výskytu černoziemných a hnedozemných pôd poľnohospodárskou pôdou. Hnedozeme majú dobrú pútaciú schopnosť a obsahujú aj dosť živín, takže patria medzi naše agronomicky najvhodnejšie pôdy. Sú to úrodné pôdy, ktoré vyhovujú širšiemu sortimentu rastlín. Keď sa dodržiavajú správne zásady obhospodarovania, stáva sa z nich dobrý produkčný typ, vhodný pre pestovanie väčšiny bežných poľnohospodárskych plodín – najmä obilnín.

Intravilánom obce prechádza **Lopašovský potok**, Za obcou priberá z pravej strany kanál vznikajúci západne od obce. Na dolnom toku už tečie juhovýchodným smerom, esovito sa stáča a napokon pokračuje k ústiu na krátkom úseku opäť juhovýchodným smerom. Východne od obce Nižná sa v nadmorskej výške cca 164 m n. m. vlieva do Čtelníčky. Časť z neho je v období výraznejšieho sucha vyschnutá. Potok je v správe povodia Váhu, v intraviláne a extraviláne obce nie je dostatočne udržiavaný, iba občinní pracovníci ho pravidelne upravujú a čistia. Znečisťovaný je silnou vodnou eróziou, ale aj vypúšťaním odpadových vôd zo žump a divokými skládkami na okraji potoka. Necitlivé čistenie okolia potokov v nedávnej minulosti spôsobilo devastáciu prírodného prostredia obce. Všetky tieto negatívne ľudské aktivity majú za následok stratu pôvodného rastlinstva a živočíšstva, ktoré bolo typické pre územie obce.

Flóra na území Dolného Lopašova je poľnohospodárskou i lesnou krajinou, čo sa odráža aj na druhovej skladbe rastlinstva a živočíšstva. Prirodzenú vegetáciu, ktorá by sa mohla čiastočne obnoviť, predstavujú dubiny s hrabom a cerom, vo vyšších polohách sú to bukové lesy vápnomilné a bukové kvetnaté lesy podhorské. Pozdĺž Lopašovského potoka sú mapované lužné lesy podhorské a horské s jelšou lepkavou. Súčasná vegetácia je odlišná od potenciálnej (prirodzenej). Lesné spoločenstvá s dubom zimným, hrabom obyčajným a bukom lesným sú zachované v severozápadnej časti katastra v Malých Karpatoch. Viac ako 50 % územia pokrýva orná pôda s monokultúrami plodín. Nelesná drevinová vegetácia je v poľnohospodárskej krajine zastúpená len obmedzene, tvoria ju brehové porasty, vetrolamy a líniová vegetácia pozdĺž ciest. V stromovom poschodí prevládajú prirodzené druhy: vrbka krehká, jaseň štíhly a jelša lepkavá, z krovín je to svíb krvavý, hloh jednozemenný, baza čierna, bršlen európsky a ďalšie. Miestami sú vysadené agát biely, slivka domáca, orech kráľovský a čerešňa vtáčia. V okolí poľných ciest sú vysadené aleje čerešní, jabloní a orechov.

Mapa 1: Typológia produkčných poľnohospodárskych pôd

Zdroj: VÚPOP.

Legenda: O2 – vysoko produkčné orné pôdy, O3 – Veľmi produkčné orné pôdy, O5 Stredne produkčné orné pôdy, žltou farbou sú označené kategórie OT1 – stredne produkčné polia a produkčné trávne porasty.

Stav fauny odráža výrazné zásahy do využitia územia a spôsobu hospodárenia na pôde. V lesoch sa tu vyskytujú zástupcovia bezstavovcov – teplomilné druhy rodu bystruška, húseničiar hnedý, viaceré druhy čelade fúzačovité a mnohé druhy spadajúce do pôdneho edafónu – súboru živočíchov trvalo alebo aspoň dočasne sa nachádzajúcich v pôde. Zo stavovcov sú to hlavne niektoré druhy vtákov, ako sýkorky, ďatle a cicavce, z ktorých najnápadnejšími predstaviteľmi sú sviňa divá, jeleň lesný, srnec lesný, muflón lesný a daniel škvrtitý. Na poliach a na plochách roztrúsenej zelene nachádzame viacero skupín hmyzu, napr. motýle, z ktorých je zastúpená hlavne čelad' babôčkovitá. Ďalej sa tu vyskytuje kobyľka hryzáva, svrček poľný a čmeľ zemný. Typickými predstaviteľmi vtákov bažant obyčajný a prepelica poľná. Z dravého vtáctva je to v prvom rade myšiak lesný, jastrab veľký i krahulec. Vzácnější je výskyt kane močiarnej a popolavej. V nedávnej minulosti v katastri obce hniezdil i orol kráľovský. Z cicavcov zaznamenávame napríklad hraboša poľného, zajaca a tchora tmavého.

Časť katastra obce Dolný Lopašov patrí do **Chránenej krajinej oblasti (CHKO)** Malé Karpaty so 4. stupňom ochrany. Na tomto území je vydaný zákaz vstupu motorových vozidiel, zberu plodov, ako aj zákaz budovania náučných chodníkov. Lesný fond CHKO Malé Karpaty tvoria dubovo-hrabové lesy karpatské, ako aj dubové a cerovo-dubové lesy. Nachádzajú sa tu aj stepné a lesostepné spoločenstvá, chránené v kategóriách maloplošných chránených území.

2.1.3.2 Voda

Čo sa týka povrchových a podzemných vôd, územie nespadá do žiadnej významnej alebo chránenej vodohospodárskej oblasti. Obývaná časť obce je zásobovaná pitnou vodou z obecného vodovodu. Studne sa neprevádzkujú na účely dodávky pitnej vody, používajú sa na zavlažovanie alebo na vypúšťanie žump.

Režim podzemných vôd je ovplyvňovaný vodnými tokmi pretekajúcimi územím, s ktorými sú podzemné vody v hydraulikej spojitosti. Kolísanie hladiny podzemnej vody ovplyvňujú klimatické pomery a hydrologické stavy tokov. Z regionálneho hľadiska najvýznamnejšie množstvá podzemných vôd sú evidované v Bratislavskom a Trnavskom samosprávnom kraji.

2.1.3.3 Pôda

Vývoj pôd z genetického hľadiska a druhovej stránky je výrazne ovplyvňovaný všetkými prvkami fyzicko-geografického prostredia (substrátom, reliéfom, klímou, vodou, rastlínstvom a živočíštvom) a sprevádzaný zložitými chemickými, fyzikálnymi a biologickými procesmi, ale aj antropogénnymi zásahmi do pôdy. Všetky tieto činitele sú v krajinnom priestore veľmi premenlivé, a preto je aj charakter pôdy premenlivý a často už na krátkych vzdialenostiach prechádza jeden pôdny typ do druhého a menia sa aj pôdne druhy.

Najzávažnejším problémom, ktorý je zapríčinený zníženou stabilitou abiotického prostredia, je ohrozenie poľnohospodárskej pôdy eróziou. Veterná erózia sa prejavuje prevažne v mimovegetačnom období a spôsobuje zvýšenú prašnosť v ovzduší. Nakoľko sú pôdy územia prevažne v rovinatom teréne, sú celkovo silne ohrozované vodnou a veternou eróziou, najmä na plochách bez vegetácie.

Mapa 2: Ohrozenie veternou eróziou

Zdroj: Infoservis VÚPOP, pôdne mapy – register pôdy LPIS.

Legenda: svetlomodrá farba – žiadna až slabá erózia; zelená farba – stredná erózia; žltá farba – silná erózia; červená farba – extrémna erózia; svetlomodrou prerušovanou čiarou je označená hranica katastra obce.

Hlavným zdrojom kontaminácie pôdneho fondu cudzorodými látkami sú rôzne antropogénne aktivity spojené s aplikáciou

niektorých hnojív (fosfáty) a chemikálií v poľnohospodárstve, priemyselnou činnosťou, výrazne koncentrovanou v poľnohospodárskom družstve a tiež doprava. Prostredníctvom erózie, ale aj premiestňovaním zrážkovými vodami, sa ťažké prvky môžu dostávať i do priľahlých aluviálnych drenážnych systémov a negatívne ovplyvňovať kvalitu povrchových i podzemných vôd.

2.1.3.4 Ovzdušie

V obci sa nenachádza žiadny výrazný zdroj znečisťovania ovzdušia a zvýšeného hluku, ktorý by závažným spôsobom znečisťoval, resp. negatívne ovplyvňoval prostredie. V nedávnej minulosti bolo ovzdušie znečisťované vykurovaním a pálením odpadu v domácnostiach (najmä plastov, textilu a bioodpadu). V súčasnosti je už vykurovanie takmer všetkých domácností zabezpečené plynom.

Miestne zdroje znečistenia ovzdušia sú bezvýznamné. Najväčším zdrojom hluku je verejná doprava a priemyselné strediská na území obce. Hodnoty hluku stanovené hygienickými normami nie sú prekračované ani v dopravnej špičke.

2.1.3.5 Odpady

Obec má spracovaný Program odpadového hospodárstva (POH) na základe Všeobecne záväzné nariadenie obce Dolný Lopašov o zbere, preprave a zneškodňovaní komunálneho odpadu a miestnom poplatku za zber, prepravu a zneškodňovanie komunálneho odpadu č. 26/2013.

Obec usmerňuje činnosť v oblasti nakladania s odpadmi na území obce. Obec realizuje triedený zber zložiek komunálnych odpadov v zmysle schváleného POH a systému triedeného zberu a zber zmesového komunálneho odpadu.

V obci Dolný Lopašov sa separuje sklo, papier, plasty, kovy, oleje z domácností a biologicky rozložiteľný odpad. Oddelene sa zhromažďujú odpady zo stavieb a demolácií a odpad zo záhrad, cintorína a zelene obce. V obci je zabezpečená separácia nasledovných odpadov:

20 01 01 Papier a lepenka

Na separovanie papiera firma dodáva obci pre každú domácnosť 1 plastové vrece. Obec tieto vrecia odovzdá jednotlivým domácnostiam. Zberné miesto v obci bude v priestoroch kultúrneho domu. Interval vývozu bude realizovaný po dohode s odberateľom. Obec zabezpečí informovanosť obyvateľov o dátume vývozu. V súčasnosti sa uskutočňuje zber do 1 100 l kontajnerov, ktoré sú umiestnené na 3 miestach (námestie, vedľa OÚ a MŠ) a zberom žiakov ZŠ do veľkorozmerného kontajnera.

20 01 02 Sklo

Na separáciu skla sú obci firmou poskytnuté 1100 l veľkorozmerné kontajner. Počet poskytnutých nádob sú 4 ks kontajnera. Umiestnenie kontajnerov je pri OcÚ, č.d 101, č.d. 147. Vývoz kontajnerov bude realizovaný 1 x za 6 týždňov.

20 01 39 Plasty

Na separovanie plastov firma, s ktorou má obec uzatvorenú zmluvu dodáva pre každú domácnosť 1 plastové vrece. Obec tieto vrecia odovzdá jednotlivým domácnostiam. Do vriec sa zbierajú PET fľaše, obaly z kozmetiky, z potravín, fólie, vrecká, kelímky. Na tie isté plasty je umiestnených 4 ks 1 100 l veľkorozmerných kontajnerov. Interval odvozu je vykonávaný 1x za 6 týždňov.

20 01 40 Kovy

Realizácia separovaného zberu kovov je uskutočňovaná prostredníctvom 1 100 l kontajnera od firmy, s ktorou má obec uzatvorenú zmluvu. Kontajner je pristavený na dohodnuté zberné miesto, ktorý je pri OÚ. Obec informuje o dátume vývozu prostredníctvom miestneho rozhlasu.

20 01 10 šatstvo O

Šatstvo obec zbiera v spolupráci s „Domovom senioru v Broumově“.

20 01 11 textílie O

Na separovanie textilu budú obci poskytnuté plastové vrecia , ktorých počet zodpovedá počtu domácností. Interval vývozu bude po dohode s odberateľom. Obec zabezpečí informovanosť obyvateľov o dátume vývozu. Zberné miesto v obci bude v priestoroch dvora Kultúrneho domu. Papier a textil musia byť zabezpečené proti vlhkosti.

20 01 35 vyradené elektrické a elektronické zariadenia N

20 01 36 vyradené a elektrické a elektronické zariadenia O

Zber elektronického šrotu bude spojený so zberom vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín – nebezpečného odpadu. Interval vývozu je stanovený 2x ročne.

2.2. Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie z pohľadu obce je formované na troch úrovniach: 1. európska legislatíva a stratégie; 2. štátna legislatíva a opatrenia vlády SR a 3. regionálne stratégie Vyššieho územného celku a/alebo Stratégie rozvoja územia vedeného komunitou (Stratégia CLLD), prípadne iné stratégie rozvoja územia na úrovni mikroregiónu.

Na prvej, európskej úrovni, je smerodajná predovšetkým Stratégia „Európa 2020“, ktorou sa riadi filozofia a zameranie zdrojov z európskych štrukturálnych fondov pre obdobie 2014 – 2020. Na základe tejto stratégie totiž musí Európska únia dodržiavať jednotný tematický prístup. Priority a ciele tejto stratégie premietla vláda SR do Partnerskej dohody na roky 2014 – 2020. Stratégia Európa 2020 má tri hlavné ciele:

1. Inteligentný rast (Inovácie, Vzdelávanie a Digitálna spoločnosť)
2. Udržateľný rast (Klíma, Energetika a Mobilita, Konkurencieschopnosť)
3. Inkluzívny rast (Zamestnanie a zručnosti, Boj proti chudobe)

Kľúčovými cieľovými hodnotami stratégie sú:

- Zamestnanosť: zvýšiť zamestnanosť obyvateľov vo veku 20-64 rokov, vrátane väčšieho zapojenia žien, starších a lepšieho začlenenia migrantov
- Výskum a vývoj: zvýšiť investície do výskumu a vývoja a inovácií podnikov
- Zmena klímy a energetická udržateľnosť: znížiť emisie skleníkových plynov o 20% v porovnaní s úrovňou z roku 1990, zvýšiť podiel OZE o 20% na konečnej spotrebe energie a zvýšiť energetickú účinnosť o 20%
- Vzdelávanie: znížiť mieru predčasného ukončenia školskej dochádzky a zvýšiť podiel obyvateľov vo veku 30-34 rokov s vysokoškolským vzdelaním na 40%
- Boj proti chudobe: znížiť podiel ľudí žijúcich pod hranicou chudoby 25%

Na druhej, štátnej úrovni je okrem platnej legislatívy (napr. v oblasti regionálneho rozvoja, zákon o obecnom zriadení a pod.) určujúca Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Tá obsahuje okrem iného aj stratégiu pre Trnavský samosprávny kraj. Vzhľadom k tomu, že v čase spracovania PHSR obce nie k dispozícii aktuálny PHSR VUC, informácie pre tretiu úroveň vonkajších vplyvov (regionálna úroveň) vychádzajú z Národnej stratégie regionálneho rozvoja pre trnavský kraj a Stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou občianskeho združenia Holeška (CLLD). Národná stratégia bude určujúca aj pri tvorbe aktualizácie PHSR Trnavského samosprávneho kraja na najbližšie obdobie (posledné PHSR má platnosť do roku 2015). Stratégia CLLD je určujúca pre viaczdrojové financovanie rozvoja jednotlivých obcí združených v občianskom združení Holeška (verejno-súkromné partnerstvo) pre roky 2015 - 2020.

Podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja je Trnavský samosprávny kraj (TTSK) prevažne vidiecky, prechodný, priemyselný, konkurencieschopný, rýchlorastúci región SR s perspektívou druhého najkonkurencieschopnejšieho regiónu na úrovni SR, s vysokou atraktivitou a pozíciou v blízkosti centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Českou a Rakúskou republikou, ako aj Maďarskom. **TTSK má stredný inovačný potenciál. Z hľadiska analýzy vonkajšieho prostredia obce a tiež pre účely prevencie rizík rozvoja obce je potrebné zohľadniť disparity a faktory rozvoja kraja aj z hľadiska očakávaných regionálnych integrovaných územných stratégií rozvoja v kraji (RIUS).**

Hlavné disparity TTSK.

- v pôdohospodárstve: pokles pestovateľských plôch a počtu chovaných hospodárskych zvierat (hydina, ošípané a hovädzí dobytok) a dovoz lacnejších dotovaných potravín z pôvodných krajín EÚ.

- v priemysle: chýbajúce akreditácie a certifikácie s medzinárodnou platnosťou majú za následok obmedzenia v medzinárodnom obchode; inovačné a technologické zaostávanie spôsobuje zvyšujúcu sa energetickú a surovinovú náročnosť výroby.
- v službách: disparity vo vzťahu mesta a okolia spôsobené nerovnomerným rozmiestnením služieb a vzdelávacích inštitúcií; nízka úroveň informatizácie produkčnej sféry; zníženie konkurencieschopnosti malého a stredného podnikania v dôsledku veľkej expanzie nadnárodných spoločností, ale aj často pre absentujúcu kvalitu poskytovaných služieb; nedostatočná kvalita verejných služieb občanom a podnikateľskej sfére.
- v technickej infraštruktúre: nedostatočná kvalita ciest II. a III. triedy má často za následok dopravné nehody; neexistencia integrovaného dopravného systému; značné ekologické zaťaženie poľnohospodárskej krajiny; znižovanie emisného a odpadového zaťaženia územia.
- v sociálnej infraštruktúre: vyšší podiel nezamestnaných v obciach v porovnaní s Trnavou a ostatnými mestami; značný odlev pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady; nedostatočné investície do nájomného bývania, regenerácie bytového fondu a pomalá obnova kultúrohistorických pamiatok, čo je spôsobené nedostatkom vlastných finančných zdrojov; nevyhovujúca miera nezamestnanosti s nevyrovnanou ponukou pracovných miest najmä vo vidieckych oblastiach.

Hlavné faktory rozvoja TTSK.

- v pôdohospodárstve: dobrý produkčný pôdohospodársky potenciál v oblastiach zeleninárstva, ovocinárstva a vinohradníctva dáva možnosti rozvoja bývania na základe vidieckeho osídlenia, vysoký poľnohospodársky potenciál umožňuje pestovanie prakticky všetkých druhov ekologických potravín a živočíšnej výroby, rozvoj biotechnológií, rozvoj fariem a predaj z dvora, inovácia a rast konkurencieschopnosti slovenských produktov, ochrana životného prostredia.
- v priemysle: rozvinutá priemyselná výroba a rôznorodosť hospodárskej základne s dlhodobým pôsobením dáva možnosť transferu technológií do perspektívnych odvetví na základe využitia fondov EÚ, rozsiahla koncentrácia zahraničných investícií dáva predpoklad na využívanie nových technológií a inovácií najmä v automobilovom a elektrotechnickom priemysle, potravinárstve, energetike a farmaceutickom priemysle, možnosť posilňovania exportu.
- v službách: geopolitický polohový potenciál umožňuje priame kontakty s vyspelými regiónmi s možnosťou zintenzívnenia zahraničných investícií a medzinárodnej spolupráce, využitie geotermálnych prameňov za splnenia príslušných zákonných podmienok (zákon č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov) pre ďalší rozvoj tradičného kúpeľníctva s prepojením na ekologický vidiecky turizmus, zlepšenie podnikateľského prostredia pre rozvoj malého a stredného podnikania v oblasti obchodu a služieb, vysoký podiel územia s veľkoplošnou ochranou krajiny a vodných zdrojov, priaznivé podmienky na rozvoj služieb v oblasti cestovného ruchu, vidieckeho turizmu a agroturizmu.
- v technickej infraštruktúre: polohový potenciál kraja, výhodná geografická poloha, štruktúra miest a hustota obyvateľstva na km², križovanie významných medzinárodných a vnútroštátnych trás železníc a ciest umožňuje lepšie zapojenie do medzinárodnej spolupráce a priaznivú väzbu na hlavné mesto Slovenska.
- v sociálnej infraštruktúre: vysoký podiel vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva vytvára predpoklady pre možnosti využívania nových technológií a obnoviteľných zdrojov energií v súlade s ekologickými princípmi na základe využitia ľudského a ekonomického potenciálu, vzdelaná a pomerne lacná pracovná sila láka naďalej najmä zahraničných investorov, silný kultúrno-spoločenský potenciál daný koncentráciou kultúrnych a spoločenských inštitúcií dáva možnosť jeho využitia pre rozvoj cestovného ruchu a vytváraníu medzinárodných inštitúcií v prepojení na

Bratislavský samosprávny kraj, dostupnosť vzdelávacích, sociálnych a zdravotných zariadení, stabilizovaný demografický vývoj a priaznivá veková štruktúra, dobrá sídelná štruktúra, vhodná pre dobrú a vyváženú obsluhu územia, silný potenciál cezhraničnej spolupráce.

- v kultúre: podpora rekonštrukcie národných kultúrnych pamiatok v samosprávnom kraji ako predpoklad rozvoja cestovného ruchu.

Charakteristika špecifických stránok regiónu: dobre rozvinutá sieť dopravných komunikácií, kvalitný pôdny fond, priaznivé klimatické podmienky, zachovaná biodiverzita, významné vodné toky, geotermálne vodné pramene, málo znečistené ovzdušie, priaznivé podmienky na rozvoj vidieckeho turizmu a agroturizmu, potenciál pre ďalší rozvoj priemyslu, zahraniční investori priťahujúci ďalších subdodávateľov.

Konkurenčná výhoda TTSK je tvorená výhodnou geografickou polohou v blízkosti rozvojových aktivít EÚ, vysokým podielom zahraničného kapitálu a vysokokvalifikovanou pracovnou silou v strategicky dôležitých sektoroch.

Prioritné oblasti pre TTSK:

PO1: *Veda, výskum a inovácie:* zvyšovanie energetickej bezpečnosti, využívanie OZE, automobilový a energetický priemysel, automobilový priemysel

PO2: *Ľudské zdroje:* rozvoj ľudských zdrojov s dôrazom na vedu, výskum a inovácie, spolupráca medzi podnikateľskou sférou a verejnou správou

PO3: *Zamestnanosť:* dôraz na vytváranie nových pracovných miest vo vede, výskume a inováciách a v sektore služieb pre rozhodujúce priemyselné odvetvia (automobilový priemysel, energetika a spotrebný priemysel)

PO4: *Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie:* podpora podnikateľského prostredia a rastu podielu MSP najmä v sektore služieb

PO5: *Životné prostredie, zmeny klímy a OZE:* zvýšenie využívania OZE a surovín v rozhodujúcich priemyselných odvetviach

Obec Dolný Lopašov je členom Mikroregiónu nad Holeškou a zároveň členom občianskeho združenia Holeška, ktoré sa v roku 2015 uchádza o udelenie štatútu Miestnej akčnej skupiny (MAS) na základe Stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou (CLLD), v zmysle Nariadenia EP a Rady EÚ č. 1303/2013. Vzhľadom k tomu je potrebné konštatovať nasledovné:

- analýza územia mikroregiónu, resp. obcí združených v občianskom združení Holeška, v zásadných bodoch korešponduje so závermi vyššie uvedenej analýzy vnútorného prostredia obce uvedené v PHSR

- na základe vypracovanej Stratégie CLLD občianskeho združenia Holeška sa v prípade schválenia Stratégie CLLD a priznania štatútu MAS bude realizovať viaczdrojové financovanie rozvojových aktivít obci z Programu rozvoja vidieka 2014 – 2020 a prioritnej osi 5 Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020. Doplnkovým zdrojom financovania v prípade vybraných aktivít bude Operačný program Kvalita životného prostredia 2014 – 2020

- aktivity uvedené v Strategickej časti PHSR obce Dolný Lopašov, pre ktoré je plánované financovanie z iných ako vlastných zdrojov obce, sú v súlade so Stratégiou CLLD občianskeho združenia Holeška, programovými dokumentmi Programu rozvoja vidieka 2014 – 2020, Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020, Operačného programu Kvalita životného prostredia 2014 – 2020 a ďalších operačných programov v rámci Partnerskej dohody na roky 2014 – 2020.

Prehľad vplyvu vyššie analyzovaných troch úrovní na obec je sumarizovaný v nasledujúcej STEEP analýze.

Tabuľka 16: STEEP analýza (analýza vonkajšieho prostredia)

Sociálne	Technologické	Ekonomické
Zvyšovanie podielu vysokoškolsky vzdelaných ľudí v populácii	Budovanie priemyselných parkov a obchodných centier v meste Trnava	Využitie fondov EÚ na spolufinancovanie projektov verejnej správy a súkromných firiem
Vzdelávanie – nedostatočné prepojenie škôl s praxou	Zavádzanie IKT do verejnej správy – informatizácia	Dobudovanie dopravných koridorov a cestnej infraštruktúry
Bývanie – nedostatok nájomných bytov	Zvyšovanie úrovne výskumu a vývoja a zavádzanie inovácií v podnikoch	Stimuly pre rast malých a stredných podnikov, podpora inovácií v podnikoch cez štrukturálne fondy
Migračné vlny – odliv mladých ľudí do väčších sídiel, prílev starších na vidiek		Daňové a administratívne zaťaženie
Zníženie bezpečnosti v dôsledku nárastu počtu sociálne slabých a marginalizovaných komunít		
Neefektívne protipovodňové opatrenia	Administratívna pripravenosť na čerpanie štrukturálnych fondov	Tendencia smerom k spolupráce formou PPP projektov
Zvyšovanie znečistenia ovzdušia z dopravy	Nastavenie pravidiel verejného obstarávania	Zmeny postojov obyvateľstva – rastúca kriminalita, rasizmus a xenofóbia
Výstavba nového jadrového zdroja	Sektorové stratégie vlády napr. v oblasti odpadového hospodárstva a energetiky	Aktivizácia občianskeho sektora – väčšie zapájanie sa do rozvoja obcí

2.3. Zhrnutie súčasného stavu územia

Pri spracovaní analytickej časti PHSR bola použitá metodika zberu celoslovenských a regionálnych štatistických a ostatných dát zverejnených na portáli Štatistického úradu SR, ÚPSVaR Trnava a dostupných informácií od zamestnancov obce. Získané dáta sú spracované v prehľadných tabuľkách a grafoch, výsledky analýzy sú vysvetlené v textovej časti.

Tabuľka 17: Kontrolný zoznam pre hodnotenie rizík

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Individuálne				
Technické	Územie	Priemyselná havária	Znečistenie životného prostredia Ohrozenie verejného zdravia	Nízka
Ekologické	Územie	Znečistenie ovzdušia Vodná erózia – riziko povodní mimo	Zhoršenie životného prostredia	Nízka

		vodného toku	Zničenie majetku, ohrozenie zdravia	
Sociálne	Územie	Rast nezamestnanosti Nedostatok nájomných bytov	Kriminalita Odliv mladých obyvateľov	Stredná
Ekonomické	Územie	Neefektívne čerpanie štrukturálnych fondov	Nerealizovaný rozvoj územia	Stredná

SWOT analýza

Analýza SWOT je spôsob náhľadu na zistenia sociálno-ekonomickej analýzy v štyroch rôznych kategóriách: silné stránky, slabé stránky, príležitosti a hrozby. Silné a slabé stránky vychádzajú z vnútorných podmienok obce (vnútorné faktory), príležitosti a hrozby sú externé udalosti a trendy, ktoré predstavujú šance alebo prekážky, ktoré ovplyvňujú miestny rozvoj (vonkajšie faktory). Zo silných stránok a príležitostí vyplývajú faktory rozvoja obce. Zo slabých stránok a ohrození vyplývajú kľúčové zápory obce. Na základe faktorov rozvoja a záporov obce je možné navrhnúť programovú štruktúru stratégie rozvoja.

SWOT analýza – sociálny rozvoj

Silné stránky	Body	Slabé stránky	Body
• bytová výstavba • demografický rast • znižovanie miery nezamestnanosti v obci • tradičné kultúrne a športové podujatia v obci • rast občianskej aktivity	4 3 3 3 4	• nedostatočná ponuka terénnych sociálnych služieb • starnutie obyvateľstva • nedostatok detských ihrísk a priestorov pre mládež	4 3 5
Spolu	17	Spolu	12
Príležitosti	Body	Hrozby	Body
• spätný migračný trend z mesta do obce • vybudovanie denného stacionáru • vybudovanie detského ihriska • postupné dobudovanie infraštruktúry a podmienok pre výstavbu bytových domov a rodinných domov	3 5 5 4	• rast nezamestnanosti • rast životných nákladov (energie, potraviny, služby) • zníženie úrovne a zamestnanosti v poľnohospodárstve • migrácia obyvateľstva	3 3 3 3
Spolu	17	Spolu	12

SWOT analýza – hospodársky (ekonomický) rozvoj

Silné stránky	Body	Slabé stránky	Body
• majetkové vysporiadanie pozemkov (ROEP) • dopravná dostupnosť • urbanistické riešenie obce • dostatok priestoru na rozvoj obce	3 4 3	• nedobudované chodníky a miestne komunikácie • chýbajúce turistické naučné chodníky, cyklotrasy	5 5

- podnikateľské prostredie - kvalifikovaná pracovná sila	3 3 4		
Spolu	22	Spolu	10
Príležitosti	Body	Hrozby	Body
- dobudovanie a rekonštrukcia chodníkov a miestnych komunikácií - výsadba zelene - využitie finančných zdrojov z Environmentálneho fondu, fondov EÚ, dotácií a mimorozpočtových zdrojov - regionálna spolupráca pri rozvoji cestovného ruchu, kultúry, športu - vybudovanie cyklotrasy s prepojením na okolité obce - využitie geografickej polohy obce na rozvoj - využitie prínosov partnerstva pri rozvoji obce so strategickými ekonomickými partnermi	5 4 4 4 5 3 3	- uprednostňovanie intenzívneho poľnohospodárstva pred agroturizmom - konkurencia turisticky atraktívnych lokalít (Piešťany, Trnava, pohorie Malé Karpaty) - absencia aktuálnej regionálnej stratégie na využitie potenciálu územia v oblasti cestovného ruchu - legislatívne obmedzenia pre podnikanie	4 4 4 3
Spolu	28	Spolu	15

SWOT analýza – environmentálny rozvoj

Silné stránky	Body	Slabé stránky	Body
- Zvyšovanie počtu separovaných zložiek odpadov - Zvyšovanie povedomia obyvateľov o separovaní odpadov - Vybudovaný vodovod - Územie bez environmentálnych záťaží	5 4 4 4	- Absencia kanalizácie - Nevyhovujúci stav v oblasti odpadového hospodárstva - Prašnosť spôsobená dopravou, nedostatkom vetrolamov a eróziou pôdy - Opakovaný výskyt čiernych skládok	5 4 3 4
Spolu	17	Spolu	16
Príležitosti	Body	Hrozby	Body
- Získanie zdrojov na vybudovanie kanalizácie - Získanie zdrojov na ochranu ovzdušia (zníženie prašnosti a hluku) - Získanie zdrojov na zníženie energetických nákladov na prevádzku verejných budov - Využívanie OZE na výrobu tepla - Budovanie protipovodňových opatrení	5 4 4 3 3	- riziko povodní - environmentálne dopady čiernych skládok - riziko znečistenia spodných vôd v dôsledku absencie kanalizácie - nedostatok zdrojov na dobudovanie kanalizácie	3 3 3 5
Spolu	19	Spolu	14

V rámci všetkých troch oblastí swot analýzy (sociálna, hospodárska, environmentálna) majú prevahu slabé stránky nad silnými a rovnako prevažujú príležitosti nad hrozbami, čo vytvára priestor pre postupný rozvoj a budovanie celkovej infraštruktúry obce.

Zo SWOT analýzy boli identifikované hlavné problémy obce:

- **nevyhovujúci stav technickej infraštruktúry** – je potrebné dobudovať kanalizáciu, obec by zároveň mala pripraviť plán dobudovania miestnych ciest a chodníkov, mostov, prístupov z ciest k domom, parkovacích miest, bezbariérových vstupov, zatrávnovaných plôch a pod.
- **nevyhovujúci stav sociálnej infraštruktúry** – je potrebné dobudovať sieť sociálnych služieb v obci vzhľadom na demografický vývoj
- **nevyhovujúci stav občianskej vybavenosti** – slabá ponuka obchodov a služieb, v tejto oblasti je v možnostiach obce iba vytvoriť podmienky pre nápravu tohto stavu
- **nedostatok zdrojov na ekologizáciu územia, ochranu životného prostredia a preventívne opatrenia na opakovaný výskyt divokých skládok a porušovanie príslušných predpisov**

Na základe SWOT analýzy (silných stránok a príležitostí) boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce:

- zlepšiť technickú infraštruktúru
- podporovať ďalší rozvoj individuálnej bytovej výstavby
- podporovať rozvoj obchodu a služieb v obci
- rozvíjať kvalitné sociálne služby
- podporovať kultúrne a športové aktivity v obci
- zvyšovať environmentálne povedomie občanov – informácie o spracovaní bio odpadu, t.j. kompostovanie
- podporovať ekologizáciu územia a ochranu životného prostredia
- využívať prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie na realizáciu investičných a neinvestičných projektov
- využívať spoluprácu na úrovni mikroregiónu za účelom zvýšenia propagácie a podpory cestovného ruchu, kultúry a športu – napríklad formou budovania cyklotrás, turistických chodníkov a náučných chodníkov

3. Strategická časť

Cieľom PHSR je sformulovať takú predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a je v súlade so strategickými cieľmi a prioritami štátu, vyššieho územného celku, záujmami ochrany historického a kultúrneho dedičstva. Plán je otvorený dokument, ktorý by sa mal pravidelne písomne dopĺňať a aktualizovať, podľa vopred stanovených pravidiel, potrieb obyvateľov obce, jeho návštevníkov a potenciálnych investorov, s cieľom v maximálnej možnej miere zvýšiť životnú úroveň obyvateľov obce a uspokojiť ich potreby a požiadavky.

Stratégia obce je vypracovaná v súlade s návrhom Partnerskej dohody na roky 2014-2020, Stratégia je výsledkom kombinácie dvoch prístupov: štrukturálneho a regionálneho.

Strategický cieľ a špecifické ciele Plánu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce konkrétne naplňujú celkový cieľ regionálneho rozvoja tým, že vytvorením tohto významného strategického dokumentu sa na miestnej úrovni vytvoria podmienky pre implementáciu navrhnutého Integrovaného regionálneho operačného programu na roky 2014 – 2020, ktorého hlavným cieľom je prostredníctvom jednotlivých opatrení zvýšiť vybavenosť územia zariadeniami občianskej infraštruktúry s ohľadom na zabezpečenie ich dostupnosti a kvality poskytovaných služieb. Projektové zámery realizované v súlade s PHSR obce sú orientované na tvorbu strategických, politických, infraštruktúrnych a trhových podmienok, ktoré podporia úspešnosť a efektívnosť investícií malých a stredných podnikateľov a zvýšia konkurenčnú schopnosť obce.

PHSR obce je základným nástrojom obce, ktorý určuje smer jej napredovania, pre plnenie strednodobých a dlhodobých cieľov, ktoré umožnia vytvárať spoločný produkt, poskytujúci kvalitné podmienky pre život všetkých jej občanov a návštevníkov pri rešpektovaní územného plánu obce. Tento strategický dokument posilní regionálny rozvoj tým, že stanoví postupy podporujúce miestne iniciatívy. Zároveň pomôže zvýšiť absorpčnú kapacitu regiónu pomocou podpory aktivít regionálnych a lokálnych rozvojových organizácií a podporou prípravy strategicky významných projektov.

Vízia:

„Chceme, aby obec Dolný Lopašov v roku 2025 bola konkurencieschopná, príťažlivá a perspektívna obec so zvyšujúcou sa kvalitou života pre všetkých jej obyvateľov vo všetkých oblastiach, využívajúca všetky zdroje pre tvorbu nových hodnôt v súlade s ochranou životného prostredia a udržateľným využívaním kultúrneho, historického a prírodného dedičstva.“

Tabuľka 18: Prioritné oblasti stratégie

Prioritné oblasti		
PO 01	PO 02	PO 03
Sociálna oblasť	Ekonomická oblasť	Environmentálna oblasť
Ciele prioritných oblastí		
Cieľom je starostlivosť o občanov a zvýšenie kvality života v obci	Cieľom je skvalitňovanie verejnej správy a služby občanom, vytvorenie podmienok pre udržateľný rozvoj obce	Cieľom je ochrana a tvorba životného prostredia
Opatrenia v rámci prioritných oblastí		
1.1. Sociálna infraštruktúra	2.1. Zvyšovanie kvality verejných služieb samosprávy	3.1. Environmentálna infraštruktúra
1.2. Kultúrna a športová infraštruktúra	2.2. Technická infraštruktúra	3.2. Odpadové hospodárstvo

1.3. Školská infraštruktúra	2.3. Dopravná infraštruktúra	3.3. Protipovodňová ochrana
1.4 zdravotnícka infraštruktúra	2.4. Cestovný ruch	

Tabuľka 19: Stratégia rozvoja obce Dolný Lopašov na roky 2015 - 2025

Prioritné oblasti, oblasti podpory a opatrenia		
PO 01	PO 02	PO 03
Sociálna oblasť	Ekonomická oblasť	Environmentálna oblasť
Opatrenia v rámci prioritných oblastí a podopatrenia		
1.1. Sociálna infraštruktúra	2.1. Zvyšovanie kvality verejných služieb samosprávy	3.1. Environmentálna infraštruktúra
1.1.1. Rozšírenie ponuky terénnych sociálnych služieb opatrovateliek v obci	2.1.1. Vzdelávanie a zvyšovanie zručností pracovníkov obecného úradu	3.1.1. Výstavba kanalizácie a čističky odpadových vôd
1.1.2. Vybudovanie denného stacionára	2.1.2. Aktualizácia rozvojových dokumentov obce – územného plánu a akčných plánov	3.1.2. Vybudovanie priestorov verejnej zelene a oddychových plôch
	2.1.3. Informatizácia verejnej správy – elektronizácia služieb	3.1.3. Rekonštrukcia vodovodu (TAVOS)
		3.1.4. Revitalizácia zelených plôch cintorína
1.2. Kultúrna a športová infraštruktúra	2.2. Technická infraštruktúra	3.2. Odpadové hospodárstvo
1.2.1. Dobudovanie futbalového štadiónu TJ	2.2.1. Rekonštrukcia verejného osvetlenia	3.2.1 Uzatvorenie skládky TKO
1.2.2. Rekonštrukcia terasy KD	2.2.2. Vybudovanie kamerového systému v obci	3.2.2. Osveta, vzdelávanie a zvyšovanie povedomia občanov o separovanom zbere v obci
1.2.3. Podpora kultúrnych podujatí	2.2.3. Zateplenie požiarnej zbrojnice	3.2.3. Vybudovanie novej technológie na likvidáciu BRKO okrem drevnej štiepky
1.2.4. Podpora športových podujatí	2.2.4. Výstavba IBV v lokalite „Za humnami“	3.2.4. Vybudovanie zberného dvora
	2.2.5. Výstavba nájomného bytového domu	3.2.5. Materiálno-technické zabezpečenie separovaného zberu
	2.2.6. Rekonštrukcia námestia vrátane mobiliáru	3.2.6. Vybudovanie stojných miest na kontajnery
	2.2.7. Rekonštrukcia autobusových zastávok	
	2.2.8. Rekonštrukcia budovy bývalej MŠ vrátane znižovania energetických nákladov	
1.3. Školská infraštruktúra	2.3. Dopravná infraštruktúra	3.3. Protipovodňová ochrana
1.3.1. Podpora projektov	2.3.1. Výstavba a	3.3.1. Budovanie

v oblasti školstva a vzdelávania vrátane zlepšenia materiálo-technického zabezpečenia	rekonštrukcia miestnych komunikácií a mostov	vodozádržných opatrení mimo toku
1.3.2. Znižovanie energetických nákladov v budove materskej školy	2.3.2. Výstavba a rekonštrukcia obecných chodníkov a lávok	3.3.2. Protipovodňové opatrenia na vodnom toku (rekonštrukcia a spevnenie brehov potoka)
	2.3.3. Vybudovanie cyklotrasy Nad Holeškou	3.3.3. Vybudovanie odvodňovacích kanálov
1.4 Zdravotnícka infraštruktúra	2.4. Cestovný ruch	
1.4.1. Vytvorenie neurologickej ambulancie	2.4.1. Výstavba náučného chodníka a rozhľadne	

Kedže sa obec Dolný Lopašov nachádza v území NATURA 2000, obec prehlasuje, že všetky navrhované činnosti zahrnuté v strategickej časti PHSR bude obec realizovať **mimo** dotknutých území sústavy NATURA 2000.

4. Programová časť

Programová časť PHSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje najmä zoznam opatrení a projektov na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Programová časť PHSR na roky 2015-2025 obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej politike na úroveň projektov a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami aktivít samosprávy vykonávaných mimo bežnú činnosť a smerujúcich k plneniu strategického cieľa rozvoja obce na roky 2015-2025: **Strategickým cieľom rozvoja obce na roky 2015-2025 je vytvoriť podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie jej konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom oblastí trvale udržateľného rozvoja.** Programová časť PHSR obce obsahuje celkový prehľad projektov v jednotlivých oblastiach stratégie a základný návrh ukazovateľov pre hodnotenie programu rozvoja.

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PHSR. Ukazovatele výsledkov a dopadov v PHSR obce Dolný Lopašov sú spracované v nasledujúcej tabuľke. Ako informačný zdroj je uvedená obec a iné zdroje. **Výstupy projektu** predstavujú práce, služby a tovary, ktoré boli financované počas realizácie aktivít projektu vyjadrené z finančného a vecného hľadiska. **Výsledok projektu** predstavuje okamžitý efekt realizácie aktivít projektu (výstupy z aktivít), ktorý je k dispozícii pre cieľovú skupinu alebo predstavuje služby poskytnuté cieľovej skupine. **Dopad** predstavuje vyjadruje dlhodobý efekt intervencie na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý je mimo priamej a výlučnej kontroly subjektu zodpovedajúceho za realizáciu projektu.

Ukazovatele výstupu sú obvykle priradené k jednotlivým projektom. Označujú hmatateľné produkty, bezprostredne dosiahnuté realizáciou jednej alebo viacerých aktivít, často vyjadrené v merateľných fyzických alebo peňažných jednotkách. Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, vyprodukované, zriadené, zrealizované.

Ukazovatele výsledku vyjadrujú priamy hmatateľný efekt projektu na cieľové skupiny projektu bezprostredne po ukončení realizácie projektu a merajú bezprostredný následok, ktorý bol vyvolaný výstupom (preto je medzi výstupom a výsledkom logická väzba).

Ukazovatele dopadu vyjadrujú dlhodobý efekt intervencie na prioritnú skupinu či cieľovú skupinu, následky dosiahnutých výsledkov projektu, teda príspevok k riešeniu cieľov stanovených pre prioritnú oblasť či potrieb cieľovej skupiny a k odstraňovaniu prekážok rozvoja. Z tohto hľadiska preto nemusí byť strategický cieľ vyjadrený ukazovateľmi dopadu, ale môže byť vyjadrený aj vhodnými ukazovateľmi výsledku. Pre oblasť hodnotenia dopadov PHSR obce boli ako východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov stanovené dopadové ukazovatele výsledku na úrovni roku 2020.

Tabuľka 20: Opatrenia a aktivity obce

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
1.1. Sociálna infraštruktúra	1.1.1. Rozšírenie ponuky terénnych sociálnych služieb opatrovateliem v obci	Sociálna
	1.1.2. Vybudovanie denného stacionára NOVE	Sociálna
1.2. Kultúrna a športová infraštruktúra	1.2.1. Dobudovanie futbalového štadiónu TJ	Sociálna
	1.2.2. Rekonštrukcia terasy KD	Sociálna
	1.2.3. Podpora kultúrnych podujatí	Sociálna
	1.2.4. Podpora športových podujatí	Sociálna
1.3. Školská infraštruktúra	1.3.1. Podpora projektov v oblasti školstva a vzdelávania	Sociálna

	vrátane zlepšenia materiálo-technického zabezpečenia	
	1.3.2. Znižovanie energetických nákladov v budove materskej školy	Sociálna
1.4 Zdravotnícka infraštruktúra	1.4.1. Vytvorenie neurologickej ambulancie	Sociálna
2.1. Zvyšovanie kvality verejných služieb samosprávy	2.1.1. Vzdelávanie a zvyšovanie zručností pracovníkov obecného úradu	Ekonomická
	2.1.2. Aktualizácia rozvojových dokumentov obce – územného plánu a akčných plánov	Ekonomická
	2.1.3. Informatizácia verejnej správy – elektronizácia služieb	Ekonomická
2.2. Technická infraštruktúra	2.2.1. Rekonštrukcia verejného osvetlenia	Ekonomická
	2.2.2. Vybudovanie kamerového systému v obci	Ekonomická
	2.2.3. Zateplenie požiarnej zbrojnice	Ekonomická
	2.2.4. Výstavba IBV v lokalite „Za humnami“	Ekonomická
	2.2.5. Výstavba nájomného bytového domu	Ekonomická
	2.2.6. Rekonštrukcia námestia vrátane mobiliáru	Ekonomická
	2.2.7. Rekonštrukcia autobusových zastávok	Ekonomická
	2.2.8. Rekonštrukcia budovy bývalej MŠ vrátane znižovania energetických nákladov NOVE	Ekonomická
2.3. Dopravná infraštruktúra	2.3.1. Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a mostov	Ekonomická
	2.3.2. Výstavba a rekonštrukcia obecných chodníkov a lávok	Ekonomická
	2.3.3. Vybudovanie cyklotrasy Nad Holeškou	Ekonomická
2.4. Cestovný ruch	2.4.1. Výstavba náučného chodníka a rozhľadne	Ekonomická
3.1. Environmentálna infraštruktúra	3.1.1. Výstavba kanalizácie a čističky odpadových vôd	Environmentálna
	3.1.2. Vybudovanie priestorov verejnej zelene a oddychových plôch	Environmentálna
	3.1.3. Rekonštrukcia vodovodu (TAVOS)	Environmentálna
	3.1.4. Revitalizácia zelených plôch cintorína	Environmentálna
3.2. Odpadové hospodárstvo	3.2.1. Uzatvorenie skládky TKO	Environmentálna
	3.2.2. Osveta, vzdelávanie a zvyšovanie povedomia občanov o separovanom zbere v obci	Environmentálna
	3.2.3. Vybudovanie novej technológie na likvidáciu BRO okrem drevnej štiepky	Environmentálna
	3.2.4. Vybudovanie zberného dvora	Environmentálna

3.3. Protipovodňová ochrana	3.2.5. Materiálno-technické zabezpečenie separovaného zberu	Environmentálna
	3.2.6. Vybudovanie stojných miest na kontajnery	Environmentálna
	3.3.1. Budovanie vodozádržných opatrení mimo toku	Environmentálna
	3.3.2. Protipovodňové opatrenia na vodnom toku (rekonštrukcia a spevnenie brehov potoka)	Environmentálna
	3.3.3. Vybudovanie odvodňovacích kanálov	Environmentálna

Tabuľka 21: Tabuľka ukazovateľov výsledkov a dopadov

Typ ukazovateľa	Názov ukazovateľa	Definícia	Informačný zdroj	M.J.	Východisková hodnota	Cieľová hodnota/ rok	
					Rok 2015	2017	2020
PRIORITNÁ OBLASŤ – sociálna							
1.1. Sociálna infraštruktúra / 1.1.1. Rozšírenie ponuky terénnych sociálnych služieb opatrovateliek v obci							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na poskytnutie služieb	Obec	EUR	0		40 tis.
	Výsledok	Počet klientov, ktorým sú služby poskytované	Obec	počet	0		10
	Dopad	Počet zavedených nových služieb	Obec Databáza DataCube	počet	0		3
1.1. Sociálna infraštruktúra / 1.1.2. Vybudovanie denného stacionáru							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na vybudovanie stacionáru	Obec	EUR	0		500 tis.
	Výsledok	Kapacita stacionáru	Obec	počet	0		15
	Dopad	Počet projektov sociálnej infraštruktúry	Obec	počet	0		1
1.2. Kultúrna a športová infraštruktúra / 1.2.1. Dobudovanie futbalového štadiónu TJ							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na dobudovanie štadiónu	Obec	EUR	0		250 tis.
	Výsledok	Celková výmera areálu štadiónu	Obec	m²	0		20 000
	Dopad	Počet zrekonštruovaných štadiónov	Obec	počet	0		1
1.2. Kultúrna a športová infraštruktúra / 1.2.2. Rekonštrukcia terasy KD							

Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na rekonštrukciu terasy	Obec	EUR	0	25 tis.	
	Výsledok	Počet terás	Obec	počet	0	1	
	Dopad	Počet projektov	Obec	počet	0	1	
1.2. Kultúrna a športová infraštruktúra / 1.2.3. Podpora kultúrnych podujatí							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na podporu podujatí	Obec	EUR	0		10 tis.
	Výsledok	Počet podporených podujatí	Obec	počet	0		10
	Dopad	Zvýšenie účasti obyvateľov na podujatiach	Obec	%	0		20
1.2. Kultúrna a športová infraštruktúra / 1.2.4. Podpora športových podujatí							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na podporu podujatí	Obec	EUR	0		40 tis.
	Výsledok	Počet podporených podujatí	Obec	počet	0		10
	Dopad	Zvýšenie účasti obyvateľov na podujatiach	Obec	%	0		10
1.3. Školská infraštruktúra / 1.3.1. Podpora projektov v oblasti školstva a vzdelávania vrátane zlepšenia materiálno-technického zabezpečenia							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na podporu projektov a materiálno-technického zabezpečenia	Obec	EUR	0		15 tis.
	Výsledok	Kapacita podporenej školy	Obec	počet	0		35
	Dopad	Počet podporených zariadení školskej infraštruktúry	Obec	počet	0		1
1.3. Školská infraštruktúra / 1.3.2. Znižovanie energetických nákladov v budove materskej školy							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na znížovanie energetických nákladov	Obec	EUR	0	300 tis.	
	Výsledok	Zníženie energetických nákladov	Obec	%	0	30	
	Dopad	Projekty energetickej	Obec Databáza	počet	0	1	

		náročnosti	DataCube				
1.4 Zdravotnícka infraštruktúra / 1.4.1. Vytvorenie neurologickej ambulancie							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na výstavbu ambulancie	Obec	EUR	0		20 tis.
	Výsledok	Počet ambulancií	Obec	počet	0		1
	Dopad	Počet projektov	Obec	počet	0		1
PRIORITNÁ OBLASŤ - ekonomická							
2.1. Zvyšovanie kvality verejných služieb samosprávy / 2.1.1. Vzdelávanie a zvyšovanie zručností pracovníkov obecného úradu							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na vzdelávanie	Obec	EUR	0		5 tis.
	Výsledok	Počet preškolených pracovníkov	Obec	počet	0		3
	Dopad	Počet zavedených/zlepšených služieb	Obec	počet	0		5
2.1. Zvyšovanie kvality verejných služieb samosprávy / 2.1.2. Aktualizácia rozvojových dokumentov obce – územného plánu a akčných plánov							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na aktualizáciu rozvojových dokumentov	Obec	EUR	0	8 tis.	
	Výsledok	Počet aktualizovaných dokumentov	Obec	počet	0	3	
	Dopad	Počet aktualizovaných rozvojových dokumentov	Obec	počet	0	3	
2.1. Zvyšovanie kvality verejných služieb samosprávy / 2.1.3. Informatizácia verejnej správy – elektronizácia služieb							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na elektronizáciu služieb	Obec	EUR	0	10 tis.	
	Výsledok	Počet zavedených elektronických služieb	Obec	počet	0	5	
	Dopad	Počet poskytovaných elektronických služieb verejnej správy	Obec	počet	0	5	
2.2. Technická infraštruktúra / 2.2.1. Rekonštrukcia verejného osvetlenia							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na rekonštrukciu verejného osvetlenia	Obec	EUR	0		120 tis.
	Výsledok	Počet nových/rekonšt	Obec	počet	0		90 zreko

		ruovaných svetelných bodov					nšt. 50 novýc h
	Dopad	Zníženie nákladov na verejné osvetlenie	Obec	%	0		10
2.2. Technická infraštruktúra / 2.2.2. Vybudovanie kamerového systému v obci							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na dodávku a montáž kamerového systému	Obec	EUR	0	150 tis.	
	Výsledok	Počet nových monitorovacích miest	Obec	počet	0	9	
	Dopad	Zníženie kriminality	Štatistika PZ SR	%	0	30	
2.2. Technická infraštruktúra / 2.2.3. Zateplenie požiarnej zbrojnice							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na zateplenie PZ	Obec	EUR	0		100 tis.
	Výsledok	Zníženie energetických nákladov	Obec	%	0		20
	Dopad	Projekty energetickej náročnosti	Obec Databáza DataCube	počet	0		1
2.2. Technická infraštruktúra / 2.2.4. Výstavba IBV v lokalite „Za humnami“ ²							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na vybudovanie inžinierskej siete	Obec	EUR	0		500 tis.
	Výsledok	Počet nových stavebných parciel	Obec	počet	0		60
	Dopad	Počet nových bytových jednotiek	Obec	počet	0		60
2.2. Technická infraštruktúra / 2.2.5. Výstavba nájomného bytového domu							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na výstavbu bytového domu	Obec	EUR	0		1 mil.
	Výsledok	Počet bytových jednotiek	Obec	počet	0		16
	Dopad	Počet bytových domov	Obec	počet	0		1
2.2. Technická infraštruktúra / 2.2.6. Rekonštrukcia námestia vrátane mobiliáru							

² Výstavba IBV v lokalite „Za humnami“ – v prípade realizácie aktivity bude potrebné daný zámer posúdiť z hľadiska vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce 2015 - 2025

Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na rekonštrukciu námestia	Obec	EUR	0	300 tis.	
	Výsledok	Počet námestí	Obec	počet	0	1	
	Dopad	Počet projektov	Obec	počet	0	1	
2.2. Technická infraštruktúra / 2.2.7. Rekonštrukcia autobusových zastávok							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na rekonštrukciu zastávok	Obec	EUR	0		20 tis.
	Výsledok	Počet zrekonštruovaných zastávok	Obec	počet	0		2
	Dopad	Počet projektov	Obec	počet	0		1
2.2. Technická infraštruktúra / 2.2.8. Rekonštrukcia budovy bývalej MŠ vrátane znížovania energetických nákladov							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na rekonštrukciu budovy	Obec	EUR	0		150 tis.
	Výsledok	Zníženie energetických nákladov	Obec	%	0		40
	Dopad	Projekty energetickej náročnosti	Obec Databáza DataCube	počet	0		1
2.3. Dopravná infraštruktúra / 2.3.1. Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a mostov							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Stavebné náklady na rekonštrukciu miestnych komunikácií a mostov	Obec	EUR	0		300 tis.
	Výsledok	Plocha rekonštruovaných plôch a nových plôch	Obec	m ²	0		1 500 nových 2 700 zrekonštr.
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	Obec	počet	0		2
2.3. Dopravná infraštruktúra / 2.3.2. Výstavba a rekonštrukcia obecných chodníkov a lávok							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Stavebné náklady na výstavbu a rekonštrukciu obecných chodníkov	Obec	EUR	0		500 tis.
	Výsledok	Zrekonštruované a nové plochy-dĺžka	Obec	m	0		3 000 zrekonštr. 5000 nových

	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	Obec	počet	0		2
2.3. Dopravná infraštruktúra / 2.3.3. Vybudovanie cyklotrasy Nad Holeškou							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na výstavbu cyklotrasy	Obec	EUR	0		100 tis.
	Výsledok	Dĺžka vybudovanej cyklotrasy	Obec	m	0		1000
	Dopad	Počet projektov	Obec	počet	0		1
2.4. Cestovný ruch / 2.4.1. Výstavba náučného chodníka a rozhľadne							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na výstavbu náučného chodníka a rozhľadne	Obec	EUR	0		170 tis.
	Výsledok	Dĺžka chodníka	Obec	m	0		15 000
	Dopad	Počet novovytvorených rozhľadní	Obec	počet	0		1
PRIORITNÁ OBLASŤ - environmentálna							
3.1. Environmentálna infraštruktúra / 3.1.1. Výstavba kanalizácie a čističky odpadových vôd							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na vybudovanie stokovej kanalizácie a ČOV	Obec	EUR	0		3,7 mil.
	Výsledok	Dĺžka novovytvorených stokovej kanalizácie	Obec	m	0		7000
	Dopad	Odkanalizovanie obce	Obec	%	0		80
3.1. Environmentálna infraštruktúra / 3.1.2. Vybudovanie priestorov verejnej zelene a oddychových plôch							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na budovanie priestorov verejnej zelene	Obec	EUR	0	300 tis.	
	Výsledok	Celková výmera oddychových plôch a zelene	Obec	m ²	0	40 000	
	Dopad	Počet novo vytvorených oddychových zón	Obec	počet	0	5	
3.1. Environmentálna infraštruktúra / 3.1.3. Rekonštrukcia vodovodu (TAVOS)							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na rekonštrukciu verejného	Obec	EUR	0	20 tis.	

		vodovodu					
	Výsledok	Dĺžka zrekonštruovaného vodovodného potrubia	Obec	m	0	1 000 zrekonštr. 6000 nových	
	Dopad	Pripojenie obyvateľov na vodovodnú sieť	Obec	%	0	100	
3.1. Environmentálna infraštruktúra / 3.1.4. Revitalizácia zelených plôch cintorína							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na revitalizáciu plôch	Obec	EUR	0	20 tis.	
	Výsledok	Počet cintorínov	Obec	počet	0	1	
	Dopad	Počet projektov	Obec	počet	0	1	
3.2. Odpadové hospodárstvo / 3.2.1 Uzatvorenie skládky TKO							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na uzatvorenie skládky	Obec	EUR	0		700 tis.
	Výsledok	Počet zlikvidovaných skládok	Obec	počet	0		1
	Dopad	Projekty v oblasti ochrany ŽP	Obec	počet	0		1
3.2. Odpadové hospodárstvo / 3.2.2. Osveta, vzdelávanie a zvyšovanie povedomia občanov o separovanom zbere v obci							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na osvetovú a informačnú činnosť	Obec	EUR	0	10 tis.	
	Výsledok	Počet informovaných obyvateľov	Obec	počet	0	970	
	Dopad	Množstvo vyseparovaného odpadu na obyvateľa	Štatistika	kg/obyvateľa	0	40	
3.2. Odpadové hospodárstvo / 3.2.3. Vybudovanie novej technológie na likvidáciu BRKO okrem drevnej štiepky ³							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na vybudovanie novej technológie	Obec	EUR	0	300 tis.	
	Výsledok	Kapacita technológie	Obec	počet	0	Podľa potreby	
	Dopad	Množstvo BRKO	Štatistika	kg/oby	0	-	

³ Vybudovanie novej technológie na likvidáciu BRKO okrem drevnej štiepky- kapacita do 5 000 ton/ročne pre potreby obce.

		na obyvateľa		vatela			
3.2. Odpadové hospodárstvo / 3.2.4. Vybudovanie zberného dvora ⁴							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na vybudovanie zberného dvora	Obec	EUR	0	300 tis.	
	Výsledok	Plocha zberného dvora	Obec	m ²	0	Podľa potreby	
	Dopad	Množstvo vyseparovaného odpadu na obyvateľa	Štatistika	kg/obyvateľa	0	-	
3.2. Odpadové hospodárstvo / 3.2.5. Materiálno-technické zabezpečenie separovaného zberu							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na obstaranie materiálno-technického vybavenia	Obec	EUR	0	50 tis.	
	Výsledok	Počet zložiek	Obec	počet	0	6	
	Dopad	Množstvo vyseparovaného odpadu na obyvateľa	Štatistika	kg/obyvateľa	0	-	
3.2. Odpadové hospodárstvo / 3.2.6. Vybudovanie stojných miest na kontajnery							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na vybudovanie stojných miest	Obec	EUR	0	15 tis.	
	Výsledok	Počet vybudovaných stojných miest	Obec	počet	0	8	
	Dopad	Počet projektov	Obec	počet	0	1	
3.3. Protipovodňová ochrana / 3.3.1. Budovanie vodozádržných opatrení mimo toku							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na vodozádržné opatrenia	Obec	EUR	0		500 tis.
	Výsledok	Počet vodozádržných opatrení	Obec	počet	0		6
	Dopad	Zrealizované projekty protipovodňovej ochrany	Obec	počet	0		1
3.3. Protipovodňová ochrana / 3.3.2. Protipovodňové opatrenia na vodnom toku (rekonštrukcia a spevnenie brehov potoka)							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na protipovodňové opatrenia	Obec	EUR	0		400 tis.
	Výsledok	Dĺžka vyčistených	Obec	m	0		1 800

⁴ Vybudovanie zberného dvora – kapacita do 5 000 ton/ročne ostatných a do 10 ton/ročne nebezpečných odpadov. Zberný dvor bude slúžiť pre potreby obce.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce 2015 - 2025

		a spevnených brehov					
	Dopad	Projekty protipovodňovej ochrany	Obec	počet	0		2
3.3. Protipovodňová ochrana / 3.3.3. Vybudovanie odvodňovacích kanálov							
Hlavné ukazovatele	Výstup	Náklady na vybudovanie odvodňovacích kanálov	Obec	EUR	0		200 tis.
	Výsledok	Dĺžka novovybudovaných kanálov	Obec	m	0		500
	Dopad	Počet projektov	Obec	počet	0		1

5. Realizačná časť

Realizačná časť PHSR nadväzuje na programovú časť vo väzbe na program a navrhnuté ukazovatele. Realizačná časť obsahuje najmä východiská, popis organizačného zabezpečenia, popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám, popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja mesta, Akčný plán s výhľadom na roky 2015-2017 (vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých projektov).

Jednotlivé projektové zámery obce budú uskutočňované na základe rozhodnutí obecného zastupiteľstva a podľa finančných možností, a to z vlastných zdrojov a zo zdrojov domácich a zahraničných grantov, prípadne zo sponzorských príspevkov.

Na finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja možno použiť prostriedky:

- štátneho rozpočtu,
- štátnych fondov – dotácie,
- rozpočtu samosprávnych krajov,
- rozpočtu obcí – vlastné prostriedky
- prostriedky fyzických osôb – sponzorský príspevok alebo dar,
- prostriedky iných právnických osôb – sponzorský príspevok alebo dar,
- úvery domácich bánk,
- úvery a príspevky medzinárodných organizácií.

Dôležitým doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja môžu byť prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie. Možnosť získať verejné finančné zdroje z rozpočtu Európskej únie a národného rozpočtu Slovenskej republiky je často previazaná na schopnosť obce spolufinancovať rozvojové projekty z vlastných zdrojov, prípadne zo zdrojov súkromných investorov.

Prehľadné usporiadanie rozvojových zámerov umožní obci orientovať sa v škále dostupných podporných zdrojov, ako aj podmienok na získanie týchto zdrojov. Pomoc zo štrukturálnych fondov je určená regiónom a oblastiam, ktoré vykazujú nízku úroveň hospodárskeho rozvoja. Podľa platných pravidiel Európskej únie sú podporované tie regióny, ktoré zodpovedajú ekonomicky a geograficky stanoveným cieľom štrukturálnej politiky.

5.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Vypracovaním Plánu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Dolný Lopašov plní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky – princíp programovania. Implementácia jednotlivých projektov si vyžaduje konkrétnych ľudí, ktorí budú viesť projekt od začiatku do konca. Projekty možno uskutočňovať vlastnými silami obce alebo za pomoci externistov. Práve prepojenie interných a externých nositeľov projektov urýchli proces realizácie stratégie, resp. môže prebiehať paralelne realizácia viacerých projektov naraz.

Obec má reálne skúsenosti s realizáciou investičných a neinvestičných projektov na podporu regionálneho rozvoja z vlastných zdrojov. Realizácie projektov vyprofilovali medzi pracovníkmi obce odborne zdatný projektový tím, postačujúci pre úspešné riadenie projektov v budúcnosti.

Realizácia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je činnosťou samosprávy obce a obec ju vykonáva **prostredníctvom svojich orgánov (obecné**

zastupiteľstvo, starosta). **Najvyšším orgánom** obce je **obecné zastupiteľstvo**. Obecné zastupiteľstvo si môže zriadiť komisie zastupiteľstva ako svoje poradné orgány. Vo vzťahu k realizácii PHSR zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PHSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia, taktiež schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu obce. **Obecné zastupiteľstvo v rámci hodnotenia PHSR** schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o zmenách a aktualizácii programu, vo svojich uzneseniach týkajúcich sa hodnotenia PHSR v prípade nutnosti korekcií rozdeľuje jednotlivé priority programu a akčného plánu medzi existujúce komisie, ktoré sa zaoberajú monitorovaním a hodnotením ich realizácie.

Najvyšším výkonným orgánom obce a jej predstaviteľom je **starosta obce**. Vo vzťahu k realizácii PHSR starosta **riadi proces realizácie**, na programovej úrovni podpisuje uznesenie obecného zastupiteľstva o strategickej časti dokumentu, schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (riadiace orgány jednotlivých operačných programov, dodávatelia, fondy a iné).

Organizačne a administratívne zabezpečuje celý proces plnenia PHSR **obecný úrad**.

5.2. Monitorovanie a hodnotenie

Aby boli jednotlivé projektové zámery programového dokumentu obce realizované v súlade s princípmi efektívnosti a účinnosti vynakladania finančných prostriedkov je potrebné, aby na úrovni obce bola zriadená koordinačná komisia, ktorej úlohou bude monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať, v prípade potreby, zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie globálneho cieľa obce.

Proces monitorovania PHSR sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenie jeho platnosti a to na úrovni projektov (základným prvkom monitorovania je projekt, na úrovni programu sa pripravuje súhrnná monitorovacia správa za príslušný rok). Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú údaje z plánovaných a dosiahnutých ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu jednotlivých projektov. Výstupom monitorovania je **monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom** (v prípade projektov financovaných z EŠIF aj monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v systéme ITMS). Za prípravu monitorovacej správy za projekt je zodpovedný obecný úrad a za celkovú monitorovaciu správu je zodpovedný starosta. Výsledky monitorovania sú podkladom pre hodnotenie vykonávané na úrovni programu. Monitorovanie plnenia PHSR bude stálym procesom zameraným na sledovanie zmien prostredníctvom navrhnutých ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé projekty, ukazujú stav implementácie výstupov, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k akčnému plánu a financiám. Cieľom monitorovania je získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení na zmenu negatívneho vývoja, spôsobu realizácie, definovanie a prijatie korekčných opatrení.

V prípade nutnosti korekcií mimo rámec pravidelného každoročného hodnotenia PHSR budú na základe podnetu starostu alebo komisie obecného zastupiteľstva a materiálu predloženého do obecného zastupiteľstva navrhovať a odporúčať opatrenia pre odstránenie nedostatkov a nezrovnalostí. Proces hodnotenia sa vykonáva na úrovni programu (PHSR) systematicky a priebežne počas celého trvania programu až po predloženie správy z hodnotenia programu. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na strategické a operatívne hodnotenie.

Operatívne hodnotenie sa zakladá predovšetkým na každoročnom hodnotení - vyhodnotenie PHSR bude prebiehať v zmysle platnej legislatívy o podpore regionálneho rozvoja každoročne hodnotiacou správou a monitorovacou správou, ktoré prejdú schvaľovacím procesom v obecnom zastupiteľstve. Výstupom hodnotenia je **hodnotiacia správa za príslušný rok**. Vstupnými údajmi pre prípravu operatívneho hodnotenia sú

výsledky monitorovania - monitorovacie správy jednotlivých projektov realizovaných v rámci programu. Hodnotiace a monitorovacie správy PHSR sú podkladom pre rozhodnutia orgánov obce pri riadení realizácie programu s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k dosiahnutiu cieľov jednotlivých prioritných oblastí PHSR. Celkový plán hodnotenia je spracovaný v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 22: Plán priebežných hodnotení PHSR

Plán priebežných hodnotení PHSR na obdobie 2015 - 2025		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie		
Strategické hodnotenie	2015	Podľa príslušných ustanovení zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Len v prípade, že to vyplýva zo zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHSR	2016	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		Pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov Pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2016	Na základe rozhodnutia starostu a obecného zastupiteľstva o spracovaní akčného plánu na ďalšie obdobie
		Na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu

Súčasťou realizačnej časti PHSR je aj akčný plán spracovaný na obdobie dvoch rokov (n+2). Akčný plán je spracovaný podľa jednotlivých prioritných oblastí a obsahuje všetky projekty všetkých opatrení. Akčné plány sú prílohou hlavného dokumentu.

5.3. Komunikačný plán

Zabezpečenie realizácie PHSR je dosahované koordinovaným prístupom a spoluprácou so všetkými partnermi a aktérmi regionálneho rozvoja na území obce. Rôzne formy komunikácie budú súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PHSR v rámci informovanosti a publicity (pri projektoch financovaných z EŠIF a dotačných titulov) alebo v rámci komunikácie zainteresovaných cieľových skupín pri príprave a realizácii jednotlivých projektov.

Komunikačnú stratégiu obce vo vzťahu k PHSR nie je účelné vyčleniť z celkovej komunikačnej stratégie obce, ktorá sa uskutočňuje vo vzťahu **k jeho obyvateľom ako hlavnej cieľovej skupine**. Hlavným cieľom komunikačnej stratégie je komunikácia s občanmi a dosiahnutie stavu, aby bol každý občan o všetkých súvislostiach, ktoré pre neho z PHSR a jeho realizácie vyplývajú, informovaný včas, v dostatočnom rozsahu a primeranou formou. **Podstatný a hlavný nástroj komunikácie obce je webová stránka obce so sprievodnými komunikačnými kanálmi: informačná tabuľa, rozhlas.** Komunikačná stratégia vo vzťahu k PHSR v obci prebieha kontinuálne od konca apríla 2015 počas celého programového obdobia 2015-2025.

Komunikácia vo vzťahu k PHSR je okrem cieľovej skupiny „obyvatelia“ zameraná na dve cieľové podskupiny: **organizácie, zamestnanci**. Komunikácia so strategickými sociálno-ekonomickými partnermi a organizáciami je obsahom jedného z projektov PHSR na roky

2015-2025 a bude prebiehať kontinuálne v rámci tohto projektu a nepotrebuje žiadne mimoriadne opatrenia. Komunikácia so zamestnancami je súčasťou ich bežnej činnosti a nepotrebuje žiadne mimoriadne opatrenia.

Všestranným nástrojom komunikácie, ale aj hodnotenia, monitorovania a kontroly je „Materiál na rokovanie obecného zastupiteľstva“. Vstupné údaje pripravujú v dostatočnom predstihu zamestnanci obecného úradu, materiál má svojho predkladateľa (konkrétna zodpovednosť, odborná garancia), na príprave materiálu sa stanoviskami podieľajú komisie zastupiteľstva ako poradné orgány, stanovisko k materiálu dáva v prípade potreby kontrolór/audit, rokujú o ňom poslanci obecného zastupiteľstva, materiál je verejne prístupný a obecné zastupiteľstvo je verejné (o zastupiteľstve je informované obyvateľstvo a organizácie všetkými informačnými kanálmi). Počas programového obdobia 2015-2025 je naplánovaných 15 aktivít na predloženie tohto typu materiálu do obecného zastupiteľstva. Z hľadiska efektivity nie je vylúčené ani spojenie aktivity týkajúcej sa hodnotenia PHSR za daný rok s návrhom nového akčného plánu.

Tabuľka 23: Plán komunikácie, hodnotenia a monitoringu realizácie PHSR obce

	Termín	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1	09/2015	Obecný úrad	poslanci	OZ	Schválenie PHSR	Návrh dokumentu	Uznesenie OZ
2	09/2015	Obecný úrad	občania	OZ	Schválenie akčného plánu 2015-2017	Návrh dokumentu	Uznesenie OZ
3	03/2016	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
4	09/2017	Obecný úrad	občania	OZ	Schválenie akčného plánu 2018-2019	Návrh dokumentu	Akčný plán
5	03/2018	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
6	03/2019	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
7	09/2019	Obecný úrad	občania	OZ	Schválenie akčného plánu 2020-2021	Návrh dokumentu	Akčný plán
8	03/2020	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce 2015 - 2025

9	03/2021	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
10	09/2021	Obecný úrad	občania	OZ	Schválenie akčného plánu 2022-2023	Návrh dokumentu	Akčný plán
11	03/2022	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
12	03/2023	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
13	09/2023	Obecný úrad	občania	OZ	Schválenie akčného plánu 2024-2025	Návrh dokumentu	Akčný plán
14	03/2024	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
15	03/2025	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ

Pozn: OZ – obecné zastupiteľstvo

6. Finančná časť

Vecné vymedzenie projektov jednotlivých opatrení sa premieta do finančného plánu. Finančný plán predstavuje indikatívne kvalifikované odhady pre rozpočty jednotlivých projektov. Keď to bolo možné, obsahuje aj rozpočtované náklady. Indikatívne odhady sa budú upresňovať po definitívnom schválení všetkých operačných programov Programového obdobia 2015-2025.

6.1. Indikatívny finančný plán

Tabuľka 24: Indikatívny finančný plán podľa rokov

	Rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Spolu
PO 01	0	575 500	560 500	28 000	18 000	18 000	0	0	0	0	0	1 200 000
PO 02	150 000	567 600	667 600	602 600	202 600	252 600	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	3 443 000
PO 03	0	567 000	3 102 000	2 822 000	12 000	12 000	0	0	0	0	0	6 515 000

Tabuľka 25: Indikatívny finančný plán podľa zdrojov

Prioritná oblasť	Rozpočtový náklad	Verejné zdroje	Z toho národné zdroje	Z toho štrukturálne fondy	Súkromné zdroje	Úverové zdroje	Iné zdroje
PO 01	1 200 000	1 140 000	120 000	1 020 000		0	60 000
PO 02	3 433 000	3 261 350	343 300	2 918 050		0	171 650
PO 03	6 515 000	6 189 250	651 250	5 537 750		0	325 750
Spolu	11 148 000	10 590 600	1 114 800	9 475 800		0	557 400

6.2. Finančný rámec pre realizáciu PHSR

Názov opatrenia*	Kód a názov projektu/aktivity	Klasifikácia stavieb - trieda	Hlavný ukazovateľ - výsledku, dopadu	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity	RN Spolu	Verejné zdroje celkom	Verejné zdroje		Súkromné zdroje	Úverové zdroje	EIB príspevok (informatívne)	Iné zdroje (rozpočet obce)
				mesiac / rok - mesiac / rok			Národné celkom	EÚ (EŠIF) celkom				
					a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
I. Sociálna politika					1 200 000 €	1 140 000 €	120 000 €	1 020 000 €	0 €	0 €	0 €	60 000 €
1.1. Sociálna infraštruktúra	1.1.1. Rozšírenie ponuky terénnych sociálnych služieb opatrovateľiek v obci		Náklady na poskytnutie služieb	1/2016-12/2020	40 000 €	38 000 €	4 000 €	34 000 €	0 €	0 €	0 €	2 000 €
	1.1.2. Vybudovanie denného stacionáru	1212 - Ostatné ubytovacie zariadenia na krátkodobé pobyty	Náklady na vybudovanie stacionáru	1/2016-6/2017	500 000 €	475 000 €	50 000 €	425 000 €	0 €	0 €	0 €	25 000 €
1.2. Kultúrna a športová infraštruktúra	1.2.1. Dobudovanie futbalového štadiónu TJ	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Náklady na dobudovanie štadiónu	4/2016-10/2017	250 000 €	237 500 €	25 000 €	212 500 €	0 €	0 €	0 €	12 500 €

	1.2.2. Rekonštrukcia terasy KD	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	Náklady na rekonštrukciu terasy	4/2016-10/2016	25 000 €	23 750 €	2 500 €	21 250 €	0 €	0 €	0 €	1 250 €
	1.2.3. Podpora kultúrnych podujatí		Náklady na podporu podujatí	1/2016-12/2020	10 000 €	9 500 €	1 000 €	8 500 €	0 €	0 €	0 €	500 €
	1.2.4. Podpora športových podujatí		Náklady na podporu podujatí	1/2016-12/2020	40 000 €	38 000 €	4 000 €	34 000 €	0 €	0 €	0 €	2 000 €
1.3. Školská infraštruktúra	1.3.1. Podpora projektov v oblasti školstva a vzdelávania vrátane zlepšenia materiálno-technického zabezpečenia		Náklady na podporu projektov a materiálno-technického zabezpečenia	1/2016-6/2017	15 000 €	14 250 €	1 500 €	12 750 €	0 €	0 €	0 €	750 €
	1.3.2. Znižovanie energetických nákladov v budove materskej školy		Náklady na znížovanie energetických nákladov	4/2016-11/2017	300 000 €	285 000 €	30 000 €	255 000 €	0 €	0 €	0 €	15 000 €
1.4 Zdravotnícka infraštruktúra	1.4.1. Vytvorenie neurologickej ambulancie	1264 - Nemocničné budovy a zdravotnícke zariadenia	Náklady na výstavbu ambulancie	4/2017-10/2018	20 000 €	19 000 €	2 000 €	17 000 €	0 €	0 €	0 €	1 000 €
II. Ekonomická (Hospodárska) politika					3 433 000 €	3 261 350 €	343 300 €	2 918 050 €	0 €	0 €	0 €	171 650 €

2.1. Zvyšovanie kvality verejných služieb samosprávy	2.1.1. Vzdelávanie a zvyšovanie zručností pracovníkov obecného úradu		Náklady na vzdelávanie	1/2016- 12/2020	5 000 €	4 750 €	500 €	4 250 €	0 €	0 €	0 €	250 €
	2.1.2. Aktualizácia rozvojových dokumentov obce – územného plánu a akčných plánov		Náklady na aktualizáciu rozvojových dokumentov	1/2016- 12/2020	8 000 €	7 600 €	800 €	6 800 €	0 €	0 €	0 €	400 €
	2.1.3. Informatizácia verejnej správy – elektronizácia služieb		Náklady na elektronizáciu služieb	1/2016- 6/2017	10 000 €	9 500 €	1 000 €	8 500 €	0 €	0 €	0 €	500 €
2.2. Technická infraštruktúra	2.2.1. Rekonštrukcia verejného osvetlenia		Náklady na rekonštrukciu verejného osvetlenia	4/2016- 7/2017	120 000 €	114 000 €	12 000 €	102 000 €	0 €	0 €	0 €	6 000 €
	2.2.2. Vybudovanie kamerového systému v obci		Náklady na dodávku a montáž kamerového systému	9/2015- 10/2015	150 000 €	142 500 €	15 000 €	127 500 €	0 €	0 €	0 €	7 500 €
	2.2.3. Zateplenie požiarnej zbrojnice	1274 - Ostatné budovy, i.n.	Náklady na zateplenie PZ	4/2017- 11/2017	100 000 €	95 000 €	10 000 €	85 000 €	0 €	0 €	0 €	5 000 €
	2.2.4. Výstavba IBV „Za humnami“	1110 - Jednobytové budovy	Náklady na vybudovanie inžinierskej siete	4/2016- 12/2020	500 000 €	475 000 €	50 000 €	425 000 €	0 €	0 €	0 €	25 000 €

	2.2.5. Výstavba nájomného bytového domu	1122 - Trojbytov é a viacbytov é budovy	Náklady na výstavbu bytového domu	1/2021- 1/2025	1 000 000 €	950 000 €	100 000 €	850 000 €	0 €	0 €	0 €	50 000 €
	2.2.6. Rekonštrukcia náместia vrátane mobiliáru		Náklady na rekonštrukc iu náместia	4/2016- 11/2016	300 000 €	285 000 €	30 000 €	255 000 €	0 €	0 €	0 €	15 000 €
	2.2.7. Rekonštrukcia autobusových zastávok		Náklady na rekonštrukc iu zastávok	4/2017- 6/2017	20 000 €	19 000 €	2 000 €	17 000 €	0 €	0 €	0 €	1 000 €
	2.2.8. Rekonštrukcia budovy bývalej MŠ vrátane znižovania energetických nákladov	1263 - Školy, univerzit y a budovy na vzdeláva nie	Náklady na rekonštrukc iu budovy	4/2020- 10/2020	150 000 €	142 500 €	15 000 €	127 500 €	0 €	0 €	0 €	7 500 €
2.3. Dopravná infraštruktúr a	2.3.1. Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a mostov	2112 - Miestne komuniká cie	Stavebné náklady na rekonštrukc iu miestnych komunikácií a mostov	4/2017- 10/2017	300 000 €	285 000 €	30 000 €	255 000 €	0 €	0 €	0 €	15 000 €
	2.3.2. Výstavba a rekonštrukcia obecných chodníkov a lávok	2112 - Miestne komuniká cie	Stavebné náklady na výstavbu a rekonštrukc iu obecných chodníkov	4/2018- 10/2018	500 000 €	475 000 €	50 000 €	425 000 €	0 €	0 €	0 €	25 000 €
	2.3.3. Vybudovanie cyklotrasy Nad Holeškou	2112 - Miestne komuniká cie	Náklady na výstavbu cyklotrasy	6/2016- 10/2016	100 000 €	95 000 €	10 000 €	85 000 €	0 €	0 €	0 €	5 000 €

2.4. Cestovný ruch	2.4.1. Výstavba náučného chodníka a rozhladne		Náklady na výstavbu náučného chodníka a rozhladne	6/2017- 9/2017	170 000 €	161 500 €	17 000 €	144 500 €	0 €	0 €	0 €	8 500 €
III. Environmentálna politika					6 515 000 €	6 189 250 €	651 500 €	5 537 750 €	0 €	0 €	0 €	325 750 €
3.1. Environment álna infraštruktú ra	3.1.1. Výstavba kanalizácie a čističky odpadových vôd	2223 - Miestne kanalizácie	Náklady na vybudovaní e stokovej kanalizácie a ČOV	4/2017- 9/2018	3 700 000 €	3 515 000 €	370 000 €	3 145 000 €	0 €	0 €	0 €	185 000 €
	3.1.2. Vybudovanie priestorov verejnej zelene a oddychových plôch		Náklady na budovanie priestorov verejnej zelene	3/2017- 12/2018	300 000 €	285 000 €	30 000 €	255 000 €	0 €	0 €	0 €	15 000 €
	3.1.3. Rekonštrukcia vodovodu (TAVOS)	2222 - Miestne potrubné rozvody vody	Náklady na rekonštrukc iu verejného vodovodu	4/2017- 10/2017	20 000 €	19 000 €	2 000 €	17 000 €	0 €	0 €	0 €	1 000 €
	3.1.4. Revitalizácia zelených plôch cintorína		Náklady na revitalizáciu plôch	4/2018- 12/2018	20 000 €	19 000 €	2 000 €	17 000 €	0 €	0 €	0 €	1 000 €
3.2. Odpadové hospodárstv o	3.2.1 Uzátvorenie skládky TKO		Náklady na uzatvorenie skládky	4/2018- 10/2018	700 000 €	665 000 €	70 000 €	595 000 €	0 €	0 €	0 €	35 000 €
	3.2.2. Osveta, vzdelávanie a zvyšovanie povedomia občanov o separovan í zbere v obci		Náklady na osvetovú a informačnú činnosť	1/2016- 12/2020	10 000 €	9 500 €	1 000 €	8 500 €	0 €	0 €	0 €	500 €

	3.2.3. Vybudovanie novej technológie na likvidáciu BRO okrem drevnej štiepky		Náklady na vybudovaní e novej technológie	4/2017- 9/2017	300 000 €	285 000 €	30 000 €	255 000 €	0 €	0 €	0 €	15 000 €
	3.2.4. Vybudovanie zberného dvora		Náklady na vybudovaní e zberného dvora	4/2016- 10/2016	300 000 €	285 000 €	30 000 €	255 000 €	0 €	0 €	0 €	15 000 €
	3.2.5. Materiálno- technické zabezpečenie separovaného zberu		Náklady na obstaranie materiálno- technického vybavenia	1/2016- 6/2016	50 000 €	47 500 €	5 000 €	42 500 €	0 €	0 €	0 €	2 500 €
	3.2.6. Vybudovanie stojných miest na kontajnery		Náklady na vybudovaní e stojných miest	4/2016- 7/2016	15 000 €	14 250 €	1 500 €	12 750 €	0 €	0 €	0 €	750 €
3.3. Protipovodň ová ochrana	3.3.1. Budovanie vodozádržnýc h opatrení mimo toku		Náklady na vodozádržn é opatrenia	4/2017- 9/2017	500 000 €	475 000 €	50 000 €	425 000 €	0 €	0 €	0 €	25 000 €
	3.3.2. Protipovodňov é opatrenia na vodnom toku (rekonštrukcia a spevnenie brehov potoka)		Náklady na protipovodň ové opatrenia	6/2016- 9/2017	400 000 €	380 000 €	40 000 €	340 000 €	0 €	0 €	0 €	20 000 €
	3.3.3. Vybudovanie odvodňovacích kanálov		Náklady na vybudovaní e odvodňovac ích kanálov	6/2017- 9/2017	200 000 €	190 000 €	20 000 €	170 000 €	0 €	0 €	0 €	10 000 €
Celkom					11 148 000 €	10 590 600 €	1 114 800 €	9 475 800 €	0 €	0 €	0 €	557 400 €

7. Záver

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (PHSR) je základným kameňom koncepčného a systematického rozvoja obce v horizonte 5 – 10 rokov. Z tohto dôvodu dosiahnutie strategického cieľa PHSR obce presahuje hranice jedného volebného obdobia a pri jeho formulácii, ako aj formulácii línie krokov k jeho dosiahnutiu, by malo dôjsť k zhode na úrovni vedenia obce a jej obyvateľov. Na druhej strane, tak ako všetky koncepčné a strategické dokumenty, ktoré nie sú právne záväzné, aj PHSR je natoľko dôležité a užitočné, nakoľko sa mu tieto vlastnosti pripisujú.

Schválenie PHSR	
Dokument	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Dolný Lopašov na roky 2015 - 2025
Spracovanie	- Forma spracovania: S pomocou externých odborníkov spracovanie na základe verejnej súťaže. Spracovateľom je spoločnosť: Franchisingová spoločnosť MEDIA COELI ® - STILICO, s.r.o., A.Kubinu 6, 917 01 Trnava - Obdobie spracovania: 1.4.2015-5.10.2015 - Dokument bol spracovaný v zmysle platnej legislatívy a metodiky na spracovanie PHSR. Riadiaci tím pozostával z členov externého spracovateľského kolektívu. Na vypracovaní jednotlivých častí PHSR sa v zmysle metodiky podieľali aj členovia pracovnej skupiny, kde boli zastúpení poslanci obce ako členovia odborných komisií, pracovníci obecného úradu a vybraní zástupcovia občianskej spoločnosti v obci. - Náklady na spracovanie: Náklady na vlastné spracovanie dokumentu na základe výsledku verejnej súťaže boli financované z vlastných zdrojov obce.
Prerokovanie	- Prerokovanie v orgánoch samosprávy (výbory, komisie, rada) - Verejné pripomienkovanie
Schválenie	- Návrh na uznesenie zastupiteľstva dňa: 28.9.2015 - Uznesenie č. 6/2015/8 obecné zastupiteľstvo v Dolnom Lopašove schvaľuje PHSR obce Dolný Lopašov na roky 2015-2025

8. Zoznam príloh

- Príloha č. 1 Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR
- Príloha č. 2 Zoznam informačných zdrojov
- Príloha č. 3 Zoznam skratiek
- Príloha č. 4 Formulár č. R6 – Akčný plán 2015-2017
- Príloha č. 5 Formulár č. Ú6 – Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR
- Príloha č. 6 Formulár č. A7 – Ex-ante hodnotenie nového PHSR
- Príloha č. 7 Formulár č. P3 – Súhrnný prehľad projektových zámerov
- Príloha č. 8 Formulár č. R3 – Záznam z monitorovania PHSR (vzorový formulár)
- Príloha č. 9 Vyjadrenie Okresného úradu Piešťany, Odbor starostlivosti o životné prostredie k posudzovaniu strategického dokumentu (SEA)
- Príloha č. 10 Vyjadrenie Okresného úradu Trnava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja k posudzovaniu strategického dokumentu (NATURA 2000)

Príloha č. 1 Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Zoznam členov pracovných skupín	
Riadiaci tím	Funkcia
Mgr. Jančíová Barbora	Spracovateľ PHSR
Ing. Gregušová Michaela	Spracovateľ PHSR
RNDr. Petušík Jozef	Starosta obce
Členovia pracovnej skupiny	Funkcia
Hornák Ladislav	Predseda Turistického klubu
Ilenčík Milan	Technik
Ing. Kabela Miroslav	Technik zástupca TJ
Mičo Ladislav	Predseda poľovníckeho združenia
Ing. Šmacho Marian	Predseda poľnohospodárskeho družstva
Mgr. Ilenčíková Ivana	Technik
Jamrichová Anna	Zdravotná sestra
PaeDr. Madrová Hana	Pedagogická pracovníčka
Vlkovičová Danka	Predavačka
Bc. Vašková Zita	Zást. JDS v Dolnom Lopašove
Ing. Jančovič Stanislav	Podnikateľ
Rajnic Tomáš	Technik
Ing. Tomiš Jaroslav	Manažér
Mgr. Zemko Tomáš	Novinár
Mgr. Tomáš Zemko	Zástupca Jednota SD č.z. D. Lopašov
Oľga Mažárová	Dôchodkyňa

Príloha č. 2 Zoznam informačných zdrojov

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát / téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Bývanie	Obecný úrad obce	www.obecdlopassov.sk
Školstvo a vzdelávanie	Obecný úrad obce	www.obecdlopassov.sk
Zdravotníctvo	Obecný úrad obce	www.obecdlopassov.sk
Sociálna starostlivosť	Obecný úrad obce	www.obecdlopassov.sk
Ekonomická situácia	Obecný úrad obce, Štatistický úrad SR	www.obecdlopassov.sk , www.statistics.sk

Príloha č. 3 Zoznam skratiek

BJ	Bytová jednotka
ČOV	Čistička odpadových vôd
ESF	Európsky sociálny fond
ERDF	Európsky fond regionálneho rozvoja
KRIS	Koncepcia rozvoja informačných systémov
MŠ	Materská škola
PHSR	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
RVC	Regionálne vzdelávacie centrum
SE	Slovenské elektrárne, a.s.
SPP	Slovenský plynárenský podnik, a.s.
ŠK	Športový klub
TAVOS	Trnavská vodárenská spoločnosť
TKO	Tuhý komunálny odpad
VÚC	Vyšší územný celok
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
ZŠ	Základná škola
ZUŠ	Základná umelecká škola

Príloha č. 4 Formulár R6 – Akčný plán 2015-2017

Akčný plán obce Dolný Lopašov 2015 - 2017			
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Akčný plán pre sociálnu oblasť			
1.1.1. Rozšírenie ponuky terénnych sociálnych služieb opatrovateliek v obci	1/2016 12/2020	obec Dolný Lopašov	100% vlastné zdroje
1.1.2. Vybudovanie denného stacionáru	1/2016- 6/2017	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
1.2.1. Dobudovanie futbalového štadiónu TJ	4/2016- 10/2017	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
1.2.2. Rekonštrukcia terasy KD	4/2016- 10/2016	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
1.2.3. Podpora kultúrnych podujatí	1/2016- 12/2020	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
1.2.4. Podpora športových podujatí	1/2016- 12/2020	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
1.3.1. Podpora projektov v oblasti školstva a vzdelávania vrátane zlepšenia materiálno-technického zabezpečenia	1/2016- 6/2017	obec Dolný Lopašov	100% vlastné zdroje
1.3.2. Znižovanie energetických nákladov v budove materskej školy	4/2016- 11/2017	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
1.4.1. Vytvorenie neurologickej ambulancie	4/2017- 10/2018	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
Akčný plán pre ekonomickú oblasť			
2.1.1. Vzdelávanie a zvyšovanie zručností pracovníkov obecného úradu	1/2016- 12/2020	obec Dolný Lopašov	100% vlastné zdroje
2.1.2. Aktualizácia rozvojových dokumentov obce – územného plánu a akčných plánov	1/2016- 12/2020	obec Dolný Lopašov	100% vlastné zdroje
2.1.3. Informatizácia verejnej správy – elektronizácia služieb	1/2016- 6/2017	obec Dolný Lopašov	100% vlastné zdroje
2.2.1. Rekonštrukcia verejného osvetlenia	4/2016- 7/2017	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
2.2.2. Vybudovanie kamerového systému v obci	9/2015- 10/2015	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
2.2.3. Zateplenie požiarnej zbrojnice	4/2017- 11/2017	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
2.2.4. Výstavba IBV „Za humnami“	4/2016- 12/2020	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
2.2.6. Rekonštrukcia námestia vrátane mobiliáru	4/2016- 11/2016	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
2.2.7. Rekonštrukcia autobusových zastávok	4/2017- 6/2017	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
2.3.1. Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a mostov	4/2017- 10/2017	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie

2.3.2. Výstavba a rekonštrukcia obecných chodníkov a lávok	4/2018-10/2018	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
2.3.3. Vybudovanie cyklotrasy Nad Holeškou	6/2016-10/2016	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
2.4.1. Výstavba náučného chodníka a rozhľadne	6/2017-9/2017	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
Akčný plán pre environmentálnu oblasť			
3.1.1. Výstavba kanalizácie a čističky odpadových vôd	4/2017-9/2018	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
3.1.2. Vybudovanie priestorov verejnej zelene a oddychových plôch	3/2017-12/2018	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
3.1.3. Rekonštrukcia vodovodu (TAVOS)	4/2017-10/2017	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
3.1.4. Revitalizácia zelených plôch cintorína	4/2018-12/2018	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
3.2.1 Uzatvorenie skládky TKO	4/2018-10/2018	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
3.2.2. Osveta, vzdelávanie a zvyšovanie povedomia občanov o separovanom zbere v obci	1/2016-12/2020	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
3.2.3. Vybudovanie novej technológie na likvidáciu BRO okrem drevnej štiepky	4/2017-9/2017	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
3.2.4. Vybudovanie zberného dvora	4/2016-10/2016	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
3.2.5. Materiálno-technické zabezpečenie separovaného zberu	1/2016-6/2016	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
3.2.6. Vybudovanie stojných miest na kontajnery	4/2016-7/2016	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
3.3.1. Budovanie vodozadržných opatrení mimo toku	4/2017-9/2017	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
3.3.2. Protipovodňové opatrenia na vodnom toku (rekonštrukcia a spevnenie brehov potoka)	6/2016-9/2017	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie
3.3.3. Vybudovanie odvodňovacích kanálov	6/2017-9/2017	obec Dolný Lopašov	95% štátne zdroje, 5% kofinancovanie